17 ՄԱՐՏ 2005 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 47 (3213)

Ազգ
Azg

Առնվազն 6 զոհ Ղարաբաղում եւ Ադրբեջանում

Մարտակերտի եւ Աղդամի շփման հատվածներում իրավիճակն անհանգիստ է

Վերջին 2 շաբաթների ընթացքում ղարաբաղ-ադրբեջանական շփման գծի Մարտակերտի եւ Աղդամի հատվածներում իրավիճակը շարունակում է մնալ լարված: Ղարաբաղյան եւ ադրբեջանական զինուժի փոխհրաձգություններից առնվազն 6 մարդ է զոհվել, ըստ ադրբեջանական աղբյուրների՝ 14, ընդ որում ղարաբաղյան կողմից զոհվել են 4, ադրբեջանականից՝ 10 հոգի: Կան մի քանի տասնյակ վիրավորներ: Այս տեղեկությունները պաշտոնական չեն, սակայն արժանահավատ են: «Ինտերֆաքս» գործակալությունը, վկայակոչելով Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությանը, հաղորդում է, որ շփման գծի Աղդամի հատվածում երեքշաբթի գիշերը տեղի ունեցած փոխհրաձգության հետեւանքով սպանվել են ադրբեջանցի զինծառայողներ Ֆիկրեթ Ալիեւը եւ Ալեսքեր Խանալլովը: Պաշտպանության նախարարության ներկայացուցիչներից Իլգար Վերդիեւը «Ասոշիեյթեդ պրեսին» ասել է, որ ադրբեջանական բանակի մի զինվոր, որը վիրավորվել էր մարտի 2-ին, 2 օր առաջ մահացել է:

Տես էջ 2

Հայերի նոր արկածները Մ. Նահանգներում

Զենքի մաքսանենգությամբ զբաղվող 18 հոգանոց խումբը գլխավորել են 26-ամյա Արթուր Սողոմոնյանն ու հարավաֆրիկացի Քրիստիան Սիփայը

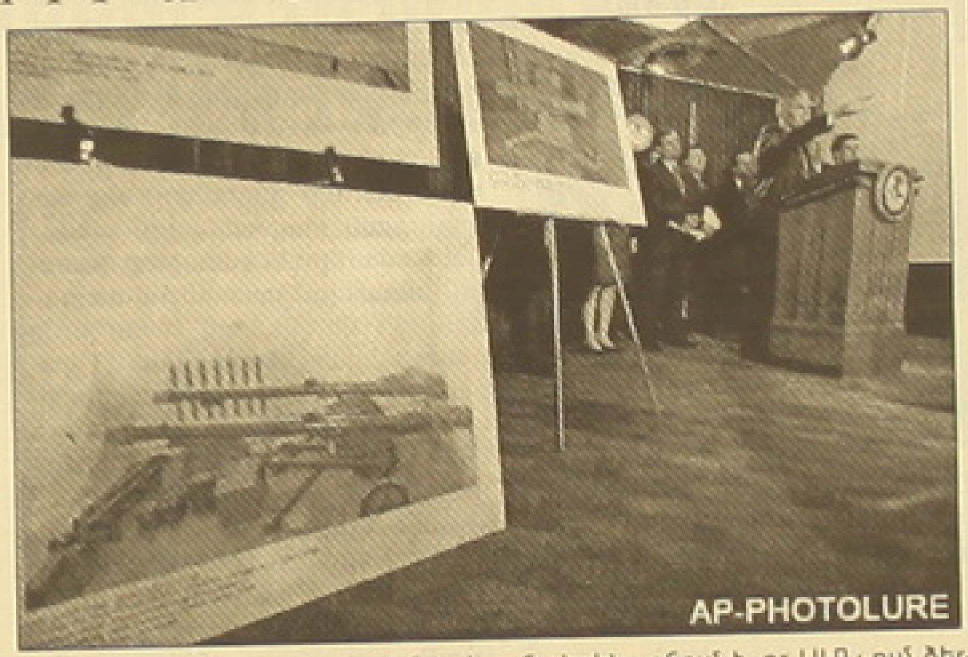

Հայաստանի նախագահի մամուլի քարտուղարը երեկ հայտարարել է, որ իշխանությունները պատրաստ են ամեն կերպ աջակցել Մ. Նահանգներին՝ այդ երկրի տարածքում զենքի անօրինական առեւտրի գործի հետաքննության մեջ: «Հայաստանի իշխանությունները պատրաստակամ են ամենայն աջակցություն ցուցաբերելու Մ. Նահանգներին՝ խնդրո առարկա գործի հանգամանքները պարզելու համար: Հայաստանի իրավապահ մարմինները կոնկրետ տեղեկություններ չունեն հանրապետությունից մաքսանենգ ճանապարհով զենքի արտահանման վերաբերյալ եւ խիստ շահագրգռված են հետաքննության անցկացման ու հանցախմբի անդամներին պատժելու գործում», «Մեդիամաքսին» ասել է մամուլի քարտուղար Վիկտոր Սողոմոնյանը:

ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայության մամուլի կենտրոնը երեկ տարածեց հաղորդագրություն, ըստ որի Արթուր Սողոմոնյանը Հայաստանի քաղաքացի է, ծնված 1978թ.: 2001 թ. ապրիլից Սողոմոնյանը հետախուզվում է ՀՀ ոստիկանության կողմից ՀՀ նախկին քր. օր.-ի 75 հոդվածի (ժամկետային զինվորական ծառայությունից խուսափել) հատկանիշներով: ՀՀ ԱԱԾ-ն տեղեկացնում է, որ ԱՄՆ-ում ձերբակալված Արթուր Սողոմոնյանի եղբայրը՝ Լեւոնը, նույնպես 2001 թ. ապրիլից գտնվում է հետախուզման մեջ քր. օր.-ի 75 հոդվածի հատկանիշներով:

Տես էջ 3

ՀԱԳՐԻՔ

Օսկանյանը Վիեննայում հանդիպել է համանախագահների հետ

Երեկ Վիեննայում Հայաստանի արտգործնախարարը հանդիպել է ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների հետ: ՀՀ ԱԳՆ մամուլի եւ տեղեկատվության վարչության տարածած հաղորդագրության մեջ միայն նշվում է, որ «հանդիպման ընթացքում քննարկվել են ղարաբաղյան կարգավորման բանակցությունների հաջորդ փուլի, ինչպես նաեւ ԼՂՀ հարակից շրջաններում վերաբնակեցման վերաբերյալ ԵԱՀԿ փաստահավաք առաքելության զեկույցի հետ կապված որոշ հարցեր»:

Այսօր արտգործնախարար Օսկանյանը կվերադառնա Երեւան: Մարտի 17-ին ԵԱՀԿ մշտական խորհրդին կներկայացվի փաստահավաք առաքելության զեկույցը:

Արկադի Ղուկասյանը Մոսկվայում

ԼՂՀ նախագահը մարտի 14-ից գտնվում է Ռուսաստանի մայրաքաղաքում: «Մեդիամաքսը», վկայակոչելով ԼՂՀ նախագահի մամլո ծառայությանը, հաղորդում է, որ Արկադի Ղուկասյանն աշխատանքային այցով Մոսկվայում գտնվելու օրերին հանդիպումներ կունենա հայկական համայնքի ներկայացուցիչների, ինչպես նաեւ մի շարք քաղաքական գործիչների հետ:

ԼՂՀ ղեկավարությունը չի նախատեսում հանդիպել ԱՊՀ տարածքի մյուս չճանաչված հանրապետությունների ղեկավարների հետ: ԼՂՀ ԱԳՆ մամլո ծառայությունից հայտնել են, որ չճանաչված հանրապետությունների ղեկավարների հանդիպման հարցը «ղարաբաղյան կողմի հետ չի քննարկվել»: Մարտի 15-ին ռուսական եւ վրացական ԶԼՄ-ները, վկայակոչելով Աբխազիայի նախագահ Սերգեյ Բաղապշին, հաղորդել էին, որ «մոտ օրերս կորոշվի Աբխազիայի, Լեռնային Ղարաբաղի, Մերձդնեստրի եւ Հարավային Օսիայի ղեկավարների հանդիպման ժամկետը»:

Այրվել է ռուսական Ան-24 ինքնաթիռ

Ռուսաստանի Յամալո-Նենեցյան ինքնավար մարզում երեկ վայրէջքի ժամանակ Ան-24 ինքնաթիռն ընկել է աջ թեւի վրա եւ այրվել: Ռուսաստանի տրանսպորտի նախարարության տվյալներով՝ զոհվել են 45 ուղեւորներ եւ անձնակազմի 4 անդամները, իսկ արտակարգ իրավիճակների նախարարության տվյալներով՝ 30-ը զոհվել են, 22-ը տեղափոխվել մոտակա գյուղի հիվանդանոց: Ինքնավար մարզի ղեկավարության մամլո ծառայությունը «Ինտերֆաքսին» հաղորդել է, որ զոհերի թիվը դեռ ճշտված չէ, հավանաբար ավելի մեծ կլինի: Ինքնաթիռում եղել են «Լուկոյլ» նավթային ընկերության դուստր ձեռնարկությունների 50 աշխատակիցները: Ուղղաթիռով վթարի վայր է ժամանել փրկարարների խումբը: Պատահարի պատճառները հայտնի կդառնան հետաքննությունից հետո:

Ռ. Պ.

Համաշխարհային բանկի ղեկավարի թեկնածուն «ճուռակի» համբավ ունի

Նախագահ Ջորջ Բուշը Համաշխարհային բանկի ղեկավարի պաշտոնում առաջարկել է Մ. Նահանգների պաշտպանության փոխնախարար Փոլ Վուլֆովիցի թեկնածությունը, որը երեկ հավանության է արժանացել այդ կազմակերպությունում: Ամերիկյան վարչակազմում Վուլֆովիցը «ճուռակի» համբավ ունի, նա Իրաքի դեմ պատերազմի գլխավոր աջակիցներից մեկն է եղել: «Լավ փորձառու մարդ է եւ այդպիսի խոշոր կազմակերպություն ղեկավարելու ընդունակ», ասել է Բուշը: Վուլֆովիցը հայտնի է իր շեշտված թրքասիրությամբ:

Համաշխարհային բանկի ներկայիս ղեկավար Ջեյմս Վուլֆենսոնի աշխատաժամկետն ավարտվում է այս տարի: Վերջինս, իհարկե, հասկացրել է, որ հեռանալու ցանկություն չունի, սակայն Սպիտակ տնից աջակցություն ստանալու հույսեր չունի:

Ընդունված կարգի համաձայն, Համաշխարհային բանկի ղեկավարը պետք է անպայման ամերիկացի լինի: Թեկնածուների թվում է նաեւ Hewlett-Packard ընկերության նախկին նախագահ Կառլի Ֆիորան:

Ռ. Պ.

Թբիլիսիում անչափահաս աղջիկների հանրահավաքը ցրել են մահակներով

Թբիլիսիի Ռուսթավելի փողոցում, խորհրդարանի շենքի դիմաց վրացի ոստիկանները մահակներով ցրել են հիմնականում 15-16 տարեկան աղջիկների հավաքը: Նրանք հացադուլ էին հայտարարել՝ պահանջելով, որ մայրաքաղաքի բժշկական համալսարանը կատարի իր խոստումը եւ առանց քննության բուհ ընդունի նրանց, ովքեր 3-ամյա դասընթաց են անցել բժշկական քոլեջում:

Վրացական եւ ռուսական լրատվական գործակալությունները հաղորդում են, որ օրենքի պահապանները աղջիկներին ստիպել են ցրվել՝ նրանց դեմ օգտագործելով բռունցքներ, երկաթյա եւ ռետինե մահակներ, գործի է դրվել ոտքի ուժը: Աղջիկներից 6-ը տարբեր վնասվածքներով տեղափոխվել են հիվանդանոց: Աղջիկներից մեկի հայրը՝ ՆԳՆ աշխատակից Պաատա Ժվանիան, տեսախցիկների առաջ ցուցադրաբար հանել է իր ծառայողական վկայականը եւ պատռել: «Ես այլեւս չեմ ցանկանում աշխատել այս կառավարության համար», գոռացել է Ժվանիան:

Սաակաշվիլին պատրաստ է հանդիպելու Բաղապշի հետ

Վրաստանի նախագահի մամլո խոսնակը մարտի 16-ին հայտարարել է, որ Միխայիլ Սաակաշվիլին Թբիլիսիում կամ Բաքվում պատրաստ է հանդիպելու Սերգեյ Բաղապշի հետ: Մամլո խոսնակ Գելա Չարկվիանին ասել է, որ Սաակաշվիլի-Բաղապշ հանդիպումը Սուխումում անցկացնելը հնարավոր չէ, քանի որ Աբխազիայի մայրաքաղաքում դեռեւս չկան պայմաններ նման հանդիպման համար: Մարտի 15-ին Մոսկվայում գտնվող Սերգեյ Բաղապշը, պատասխանելով հարցին, թե երբ է ժամանելու Թբիլիսի, ասել է. «Երբ մենք պատրաստ լինենք քննարկելու լուրջ խնդիրներ»:

Երիխովը հանձնվեց պաղեստինցիներին

Արեւմտյան ափի ամենախաղաղ բնակավայրերից մեկը՝ Երիխով քաղաքը, երեկ հանձնվեց պաղեստինյան անվտանգության ուժերին: Իսրայելի գրավման տակ գտնվող պատմական այս քաղաքը 5 քաղաքներից առաջինն է, որը Շարոնի կառավարությունը վերադարձնում է արաբներին՝ բնակեցումների մի մասը պաղեստինցիներին վերադարձնելու ծրագրի շրջանակներում:

Նավթի գները՝ ռեկորդային բարձունքներում

Նավթ արդյունահանող երկրների կազմակերպության (OPEC) արտահերթ ժողովը երեկ տեղի ունեցավ Իրանի մայրաքաղաքում: Նավթային կարտելի օրակարգի գլխավոր հարցը միջազգային շուկաներում նավթի ռեկորդային գինն է, որը երեկ Մ. Նահանգներում հասավ բարելը 56,6 դոլարի: Կարտելի անդամների ամենաազդեցիկը՝ Սաուդյան Արաբիան, պնդում էր նավթի արդյունահանումը ավելացնելու վրա, այնինչ այլ երկրներ, Ալժիրի գլխավորությամբ, դեմ էին այդ միջոցով գների իջեցնելու մարտավարությանը: Ի վերջո կողմերը «հանդիպեցին կես ճանապարհին» եւ որոշեցին արդյունահանումն ավելացնել օրական կես միլիոն բարելով՝ խոստանալով հետագայում ավելացնել եւս կես միլիոն:

Գարեգին Բ կաթողիկոսի հանդիպումը երիտասարդների հետ

Մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի նախարարության երիտասարդական քաղաքականության վարչության կազմակերպությամբ մարտի 16-ին Գարեգին Բ կաթողիկոսը Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնում ընդունեց Հայաստանի եւ Արցախի տարբեր շրջաններից զանազան ոլորտներում առանձնահատուկ հաջողություններ արձանագրած շուրջ 500 երիտասարդների:

Փոխնախարար Լիլիթ Ասատրյանը գոհունակություն հայտնեց հանդիպման ջերմ մթնոլորտի համար, կարեւորեց Հայ եկեղեցու դերը երիտասարդության կյանքում:

Վեհափառ հայրապետը գոհաբանական աղոթքով ու օրհնությամբ իր բարեմաղթանքներն ուղղեց երիտասարդներին՝ հորդորելով նրանց ապրել ազգային շահերի գիտակցությամբ եւ կյանքն իմաստավորել բարեպաշտ գործունեությամբ:

Հանդիպման ընթացքում հնչեցին տարաբնույթ հարցեր՝ ուղղված կաթողիկոսին՝ Ամենայն հայոց կաթողիկոսության եւ Մեծի տանն Կիլիկիո կաթողիկոսության փոխհարաբերությունների, Եղեռնի 90-ամյակի, Հայոց գրերի 1600-ամյակին նվիրված միջոցառումների, ազգային եւ եկեղեցական խնդիրների վերաբերյալ:

Մ. Բ.

Հանրապետության քաղաքական ուժերի երկու թեւերի ներկայացուցիչներն էլ երեկ Մամուլի ազգային ակումբում համակարծություն հայտնեցին քաղաքական փոփոխությունների առնչությամբ։ Պարզապես իշխանության մեջ գտնվողները փոփոխություն ասելով նկատի ունեն եվրոպական ընտանիքին ինտեգրվելու անհրաժեշտությունը՝ այն էլ համակողմանի քննարկումների միջոցով ապահովելը կարեւորելով, այսինքն՝ ընդդիմության մասնակցությամբ։ Մինչդեռ ընդդիմադիրները փոփոխությունները տեսնում են միայն իշխանափոխությամբ արտահայտված, քանի որ գտնում են, որ առանց համակարգային փոփոխությունների ուղղակի անհնար է երկիրը տանել զարգացման ուղով։

«Հայաստանը փոփոխությունների նախաշեմին» թեմայով ՄԱԱ կազմակերպած քննարկման մասնակիցներից օրինացերկրական **Հովհաննես Մարգարյանի** համոզմամբ ՀՀ-ում ոչ քաղաքական, ոչ իրավական հիմքեր չկան իշխանափոխության համար, իշխանությունը պատկանում է ժողովրդին ու նա էլ ազատ ընտրություններով իր կամքն է արտահայտում։ Հայաստանի ժողովրդական կուսակցության ներկայացուցիչ **Վարդան Մկրտչյանի** կարծիքը, բնականաբար, նախորդ կարծիքի ուղիղ հակառակն էր՝ «ՀԺԿ-ի մարզերում ժողովրդի հետ հանդիպումները ապացուցում են, որ հասարակության մեջ ձեւավորված է փոփոխությունների պահանջը։ Հասարակությունն ուզում է օր առաջ ձերբազատվել այսօրվա իշխանություններից։ Եվ հասունացման ճիշտ պահը ընտրելու խնդիրն է»։

Մինչդեռ «Նոր ժամանակները» վստահ է, որ իշխանափոխությունը պետք է իրականացնել ոչ ուշ, քան 2005-ի ապրիլի հինգին։ Այլապես ՀՀ-ն միշտ դուրս կմղվի տարածաշրջանային զարգացումներից, արդեն իսկ մերժված լինելով միջազգային ուժերից։ Կուսակցության նախագահի ժամկետների մասին հայտարարությունը, ՆԺ քաղաքական քարտուղար **Հրաչյա Սարգսյանի** հավաստմամբ, կուսակիցների շարքերը նոսրացրել է 80-ով, բայց 4000 մարդու էլ բերել է «Նոր ժամանակներ», որտեղ զբաղված են հեղափոխությունը հաջողացնելու անհրաժեշտ մարդկային 50 հազարանոց զանգվածը հավաքելու իրենց հայտնի տեխնոլոգիաները գործադրելով։ Իսկ համագումարից հետո «Նոր ժամանակները» մարզերում լսելու է ժողովրդի ձայնը։ Մինչ այդ կուսակցության անունից Հրաչյա Սարգսյանը, նախապես ներողություն խնդրելով բառերի ընտրության համար, հայտարարեց, որ ՀՀ խորհրդարանն «իմպոտենտ» է, ՀՀ ընտրական համակարգը՝ «բռնաբարված»։

«Ժողովրդավարական հայրենիք»-ի ղեկավար **Պետրոս Մակեյանը**, ՀՀ օրենսդիր մարմնի նոր կանոնակարգով ինքնաանզորացումը, դատական մարմինների քաղաքականացվածությունը, իշխանության մյուս թեւերի անօրեն գործունեությունն ընդգծելով, որպես հասարակ փաստ ասաց, թե հասարակությունը պահանջում է շոշափելի եւ կտրուկ փոփոխություններ։

Նպատակը նույնն է, ճանապարհները՝ տարբեր

Քննարկում Մամուլի ազգային ակումբում

Ընդ որում Մակեյանը համաձայն է դրանց ցնցումային տեսակին, անկախ վճարելիից։

ԱԺՄ ներկայացուցիչ Ալեքսանդր Բուտաեւը փաստելով, որ ՀՀ-ում լեգիտիմ ոչինչ չկա, կարծիք հայտնեց, որ հարկավոր է գտնել իրավիճակը շտկելու հանգիստ, անցնցում եղանակ։

Հայաստանում լեգիտիմության, կուսակցությունների զարգացման քաղաքակիրթ ճանապարհի բացակայությունը այլընտրանք չի թողնում իշխանափոխությունից բացի, գտնում է «Իրավունք եւ միաբանություն» ղեկավար Հրանտ Խաչատրյանը։

ՆԻՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ԴԱՏԱՐԱՆ

Սրճարանն ընդդեմ Կաթողիկե եկեղեցո՞ւ

Տնտեսական դատարանի նորաբաց շենքում սկսվել է Աբովյան 15 հասցեում գտնվող Լեզվի ինստիտուտի նախկին շենքի դատավարական գործընթացը, որը, ցավոք, խոստանում է երկարատեւ քաշքշուկներ։ Հետաքրքրական է, որ տնտեսական այս գործում ԳԱԱ Լեզվի ինստիտուտի մասին հիշատակություններն անուղղակի են, քանի որ հայցվոր կողմը Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածինն է, պատասխանողները՝ միանգամից չորս ՍՊԸ-ներ, որոնք վարձակալել են Լեզվի ինստիտուտի զբաղեցրած (ըստ փաստաթղթերի, վերջինիս կարգավիճակն է՝ «անհատույց օգտագործող» կամ «օգտագործող») պետական գույք համարվող շենքի նկուղային հարկը եւ ծավալում են շահութաբեր գործունեություն։ Դրանք ռեստորան, կահույքի սրահ, սրճարան ու բեռնափոխադրման ընկերություններ են։ Մասնավորապես, փետրվարի 1-ին տնտեսական դատարանի վարույթ ընդունված վարձակալության պայմանագիրն անվավեր համարելու եւ տարածքից վտարելու (ազատելու) պահանջով հայցադիմումի վերջնական քննարկումը պարբերաբար հետաձգվում է պատասխանող չորս կողմերից մի քանիսի լրացուցիչ ապացույցներ բերելու կամ դատավորին բացարկ հայտնելու պատճառաբանություններով։

Հանուն արդարության նկատենք, որ վարձակալող չորս ՍՊԸ-ներից միայն մեկն է հաշտության համաձայնագիր ներկայացրել հայցվոր կողմի հետ, մյուս ընկերությունը միջնորդություն է ներկայացրել նույնատիպ համաձայնագրի տարբերակները քննարկելու համար, իսկ մնացյալ երկու կազմակերպությունները դեռ պայքարում են իրենց վարձակալական իրավունքների (ավելի շուտ՝ Մայր աթոռից փող պոկելու) համար, որոնք սակայն օրինական չեն համարվում իրավաբանական բոլոր նորմերին չհամապատասխանելու պատճառաբանությամբ։ Մասնավորապես, երեկ Ա.Հ.Ա. ՍՊԸ-ի ներկայացուցիչ Մելանյա Առուստամյանը բացարկ հայտնեց դատավոր Գ. Ղարիբյանին, կասկածելով նրա անաչառությանը։ Նա նաեւ նշեց, որ «Լունա» ռեստորանի ամերիկահայ մեր հայրենակիցները ԳԱԱ Լեզվի ինստիտուտի հետ պայմանագիր կնքելիս չեն իմացել այլ տերերի, քան ԳԱԱ Լեզվի ինստիտուտն է։ «Եթե Ազգային ակադեմիան նույնիսկ դուրս է եկել իր իրավունակությունների սահմաններից եւ կնքել է պայմանագիր, ինչպես նշում է հայցվոր կողմը, ապա պետք է պատասխան տան Ազգային ակադեմիան, կառավարությունը, այդ պայմանագիրը կնքած կադաստրը, ոչ թե մենք», ասում է Ա.Հ.Ա. ՍՊԸ-ի ներկայացուցիչ, փաստաբան Մ. Առուստամյանը։

Իր հերթին Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի ներկայացուցիչ, իրավաբան Է. Պողոսյանը նշում է, որ պետական սեփականությունը կարող է տրվել այս կամ այն կառույցին անհատույց օգտագործման, սակայն, որպես կանոն, առանց սեփականության իրավունքի։ Այս դեպքում բացառություններ են համարվում կառավարության որոշումները, որոնցից է նաեւ կառավարության նվիրաբերությունը եկեղեցուն։ Նրա խոսքից եզրակացնում ենք, որ ինչպես Ազգային ժողովի շենքը Արթուր Բաղդասարյանինը կամ պատգամավորներինը չէ, կառավարության շենքերի սեփականության իրավունքը վարչապետինը չէ, այնպես էլ Աբովյան 15-ը Լեզվի ինստիտուտի սեփականությունը չէ, որ վերջինս էլ վարձով տվել է սրճարանատերերին ու ռեստորանատերերին։

Հարցի առնչությամբ մեջբերենք Աբովյան փողոցի մի շարք բնակիչների այն կարծիքը, թե հերիք է ինչքան բար ու ռեստորան կառուցեցինք, գուցե այս մի նվիրաբերությունն էլ միջնադարյան Սբ. Կաթողիկե եկեղեցու հետագա վերականգնմանն ու պայծառացմանը ծառայի։ Ինչպես ասաց մեր զրուցակից տիկինը, ավելի լավ է նոր վեհարան, քան հին «ֆլաբաբնոց»։

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

Լիցենզիաների կասեցման հիմնական պատճառը պետտուրք չվճարելն է

Պարզ ընթացակարգով անցյալ եւ նախանցյալ տարիներին տրված լիցենզիաների ցուցանիշները երեկ համեմատեց ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության ֆինանսական շուկայի զարգացման եւ արժութային կարգավորման վարչության պետ **Կարեն Թամազյանը**։ Համաձայն դրանց, 2004 թ. տրվել է 809 լիցենզիա 2003 թ. 964-ի դիմաց։ Համապատասխանաբար գանձվել է 638 մլն դրամ պետական տուրք, որը 47 մլն դրամով պակաս է նախորդ տարվա մուտքերից։

2003 թ. կասեցված լիցենզիաների թիվը (1250) նույնպես գերազանցում է 2004 թ. (1906) կասեցվածներին։ Լիցենզիաների կասեցման հիմնական պատճառը տարեկան պետական տուրքը չվճարելն է։

Ինչ վերաբերում է բարդացված ընթացակարգով լիցենզիաներին, ապա այդտիպի լիցենզավորում է պահանջվում գործունեության ավելի քան 100 տեսակների համար։ Ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարությունն առաջարկում է դրանցից 6-7 տեսակի համար բարդեցված լիցենզավորումը փոփոխել պարզի։ Սակայն պատահում է նաեւ հակառակը։ Օրինակ՝ ինկասացիոն ծառայությունների մատուցման համար պարզ ընթացակարգով տրվող լիցենզիան առաջարկում է վերափոխել բարդացված լիցենզիայի։

Ա. Մ.

ՕՊԵՐԱՏԻՎ

Հայր եւ որդի դանակահարվեցին վեճի ժամանակ

ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչության օպերատիվ տեղեկագրից տեղեկացանք, որ մարտի 16-ին հիվանդանոցից ոստիկանության Տավուշի բաժին հաղորդվել է, որ համապատասխանաբար կրծքավանդակի եւ ազդրի մասերում սուր կտրող գործիքից ստացած վնասվածքներով իրենց մոտ են տեղափոխվել հայր եւ որդի Գագիկ եւ Գուրգեն Խ.-երը։ Մեկնած օպերատիվ խումբը պարզել է, որ վերջիններիս իրենց տան մոտ վիճաբանության ժամանակ դանակահարել է 1976 թ. ծնված Կարեն Գ.-ն։ Վերջինս բերման է ենթարկվել, դանակն առգրավված է, կատարվում է հետաքննություն։

Մարտի 15-ին հանրապետությունում ձերբակալվել է ՀՀ քր. օր.-ի տարբեր հոդվածների հատկանիշներով հետախուզվող 4 անձ։ Այդ օրը գրանցվել է վրաերթի 4 դեպք, որի հետեւանքով մեկ մարդ զոհվել է, 5-ը՝ տեղափոխվել հիվանդանոց։

Մ. ՄԱՆԱՐՅԱՆ

Առնվազն 6 զոհ Ղարաբաղում եւ Ադրբեջանում

1-ին էջից

Երեկ ԼՂՀ պաշտպանության նախարարությունը կտրականապես հերքել է նախօրեին Ադրբեջանի պաշտպանական գերատեսչության տարածած հաղորդագրությունը, որ ղարաբաղյան ուժերը գնդակոծել են ադրբեջանական դիրքերն Աղդամի ուղղությամբ։ «Ադրբեջանի տարածած ակնհայտ ապատեղեկատվության մեջ նկատվում է ամեն ինչ գլխիվայր շուռ տալու եւ ԼՂ-ին զինադադարի ռեժիմի խախտման մեջ մեղադրելու փորձ», «Մեդիամաքսը» մեջբերում է ԼՂ ՊՆ տարածած հաղորդագրությունը։

Ղարաբաղի ռազմական գերատեսչությունում նշել են, որ հենց Ադրբեջանն է պատասխանատվություն կրում մարտի 7-ի եւ 9-ի շփման գծում տեղի ունեցած միջադեպերի համար, որոնց հետեւանքով երկու կողմերը մարդկային կորուստներ կրեցին։ «Ադրբեջանական կողմը պարբերաբար խախտում է զինադադարի ռեժիմը՝ շփման գծի ողջ երկայնքով մոտեցնելով իր դիրքերը ԼՂՀ պաշտպանության բանակի առաջնային սահմանագծերին եւ սադրելով փոխհրաձգություններ», նշել է ԼՂ ՊՆ մամլո ծառայությունը։

Մարտի 7-ին եւ 9-ին շփման գծի Սեյսուլանի (Մարտակերտի շրջան) հատվածում փոխհրաձգության ժամանակ հայկական կողմը տվել է առնվազն 3 զոհ։ Ադրբեջանական կողմը նշում է, որ ղարաբաղյան կողմն է սադրանքների դիմում, որի պատճառով երկու կողմերը զոհեր են կրում։

Բաքվի «Էխո» թերթում Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությանը վկայակոչելով նշվում է, որ երկուշաբթի եւ երեքշաբթի օրերին ադրբեջանական բանակը տվել է 2 վիրավոր, հայկական կողմը՝ 3 զոհ։ Ղարաբաղյան կողմից 3 զոհերի տեղեկատվությունը չի հաստատվում։

Ադրբեջանցի ռազմական փորձագետ Ուզեիր Ջաֆարովը նկատել է, որ ճակատային գծում յուրաքանչյուր գարուն նկատվում է լարվածություն, սակայն «այս տարի տեղի է ունենում ինչ-որ անսովոր բան»։ «Հավանաբար ինչ-որ մեկը շահագրգռված է, որ ավելորդ լարվածություն պահպանվի։ Ես ունեմ տեղեկություններ, որ տեղի ունեցող փոխհրաձգությունները նպատակ ունեն ստիպելու թշնամական կողմերին արագացնելու բանակցային գործընթացը։ Ես հակված եմ նրան, որ գործում են երրորդ ուժեր, որոնք հրաման են տալիս շարունակելու կրակը։ Արդեն կան զոհեր, որոնք թվով գերազանցում են նախորդ տարիների թվերը։ Հավանաբար իրավիճակին պետք է միջամտեն միջնորդ երկրները, նրանք պետք է ստանձնեն պատասխանատվություն եւ անեն քայլեր, որպեսզի ինչ-որ ձեւով դադարեցվի ներկա լարվածությունը», ասել է Ջաֆարովը։

Ադրբեջանցի ռազմական փորձագետը նշել է, որ այս տարի Ադրբեջանը ճակատային գծում արդեն կորցրել է ավելի քան 10 զինվոր։ «Հայերը վերջին 2 շաբաթում կորցրել են 4 զինվոր», ասել է Ջաֆարովը։

Ֆրանսպրես գործակալությունը եւս վկայակոչելով Բաքվի ANS հեռուստաընկերությունը, հաստատում է, որ երեքշաբթի օրը տեղի ունեցած փոխհրաձգությունից ադրբեջանական կողմը տվել է զոհեր։ Գործակալությունը հիշեցնում է, որ 2004 թ. 6 մարդ է սպանվել ճակատային գծում փոխհրաձգությունների հետեւանքով, մինչդեռ եւս 13 մարդ սպանվել, իսկ 21-ը վիրավորվել է ականների պայթյունից։

«Հայաստանը վերահսկում է Ղարաբաղը եւ մերձակա 7 շրջանները, որը կազմում է միջազգայնորեն ճանաչված ադրբեջանական տարածքի 14 տոկոսը», գրում է Ֆրանսպրեսը։

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենյակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայություն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարվածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության խստիվ արգելվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Անապահով ընտանիքների երեխաները զրկված են մանկապարտեզ հաճախելուց

Երեւանում այսօր գործում է 225 մանկապարտեզ, դրանք ֆինանսավորվում են համայնքային բյուջեներից: Թե մայրաքաղաքում, թե առավել եւս մարզերում գործող մանկապարտեզները ծանրաբեռնված չեն, դրանց զգալի մասը սաների կարիք ունի: Կրթության նախարար **Սերգո Երիցյանը** երեկ հրավիրված մամլո ասուլիսում նշեց, որ մայրաքաղաքում 5-6 տարեկանների ընդգրկվածությունը կազմում է 30 տոկոս, իսկ 1-5 տարեկաններինը՝ 15 տոկոս: Բացի Արմավիրի մարզից, որն ունի 5-6 տարեկանների 40 տոկոս ընդգրկվածություն, մյուս մարզերում, հատկապես Վայոց ձորում, Տավուշում եւ Լոռիում երեխաների ընդգրկվածությունը բավականին ցածր է:

Նախարարի ասելով, ՄԱԿ-ի մանկական հիմնադրամի հետ իրականացվող «Վաղ մանկության զարգացման» 2005-2009 թթ. ծրագրով նոր մանկապարտեզներ կբացվեն հիմնականում մարզերում, որովհետեւ Երեւանում փակված մանկապարտեզներ չունենք: Մարզերում դրանք փակվել են հատկապես լեռնային եւ սահմանամերձ բնակավայրերում եւ տեղի համայնքները դրանք վերաբացելու միջոցներ չունեն: Նախադպրոցական հիմնարկներ բացելու անհրաժեշտություն կա նաեւ մայրաքաղաքին մոտ գտնվող գյուղերում, օրինակ՝ Զովեծ գյուղում, որտեղ ոչ մի մանկապարտեզ գոյություն չունի:

Երեւանի մի քանի թաղապետարանների կրթության բաժինների վարիչներից հեռախոսազրույցով տեղեկացանք, որ, օրինակ, Դավթաշեն համայնքում նախկին 10 մանկապարտեզներից այժմ գործում են 5-ը, Ավանում՝ 10-ից 7-ը, Շենգավիթում ոչնչացվել է 4-5 մանկապարտեզ, այժմ գործում է 31-ը, Էրեբունի համայնքում կա 14 մանկապարտեզ, փակվել են 2-ը, այժմ էլ դրանց մեծ մասը թերծանրաբեռնված է հատկապես Էրեբունի զանգվածում: Կենտրոն համայնքում կա 22 մանկապարտեզ, վերջին 2 տարիներին փոքր խմբեր ունեցող 2 մանկապարտեզներ կցվել են հարեւան մանկապարտեզներին:

Վերջին տարիներին կրճատված մանկապարտեզներին զուգահեռ Երեւանում խիստ մոդայիկ դարձան 3-7 տարեկանների համար բացված քոլեջները: Կինոյի տան հարեւանությամբ գործող «Էրուդիտ» քոլեջի դիմաց զրուցեցինք այնտեղ հաճախող երեխաների ծնողներից մի քանիսի հետ: Ի դեպ, նրանք քոլեջ են գալիս Արաբկիր համայնքից, նույնիսկ Չարբախից: Իսկ թե ինչո՞ւ են քոլեջը նախընտրում մանկապարտեզից, ծնողները պատասխանեցին, որ մանկապարտեզներում երեխաները շուտ-շուտ են հիվանդանում: Հիմնական դժգոհությունը դա էր: Նախարարի ասելով, պետք է լուծել մանկապարտեզների ջեռուցման, սննդի եւ ռեժիմի հետ կապված խնդիրները: «Մեր քաղաքականության հիմնական նպատակներից մեկը պետք է լինի ոչ թե երեխային մանկապարտեզ գնալ պարտադրելը, այլ ազատ ու ճկուն գրաֆիկ ստեղծելը, որպեսզի ծնողն իր երեխային մանկապարտեզում թողնի այնքան ժամանակ, ինչքան կամենում է եւ վճարի դրան համապատասխան: Կարծում ենք, որ մանկական հիմնարկը պետք է հարմարվի ծնողին, նրա աշխատանքի գրաֆիկին եւ երեխայի դաստիարակության խնդրին: Իհարկե, կա նվազագույն 4 ժամի խնդիրը, որը թույլ կտա երեխային որոշակի գիտելիքներ ստանալու: Մանկապարտեզը պետք է դիտել ոչ միայն դաստիարակության, այլեւ կրթության օջախ: Կրթական ծրագիրը պետք է լինի խաղային ու ավելի դյուրին, բայց օրվա ընթացքում առնվազն 4 դասաժամ պետք է լինի, որպեսզի երեխան որոշակի ծրագիր յուրացնի», ասաց կրթության նախարարը:

Վաղ մանկության պաշտպանության խնդիրները լուծելու համար պետությունը համայնքին տալիս է լրավճարներ: Ըստ նախարարի, աղքատության հաղթահարման ծրագրում լրավճարներն ավելի առարկայական կլինեն եւ առաջիկա տարիներին կավելանան, որպեսզի մանկական հիմնարկները դառնան մատչելի եւ երեխաների ընդգրկվածությունը մեծանա:

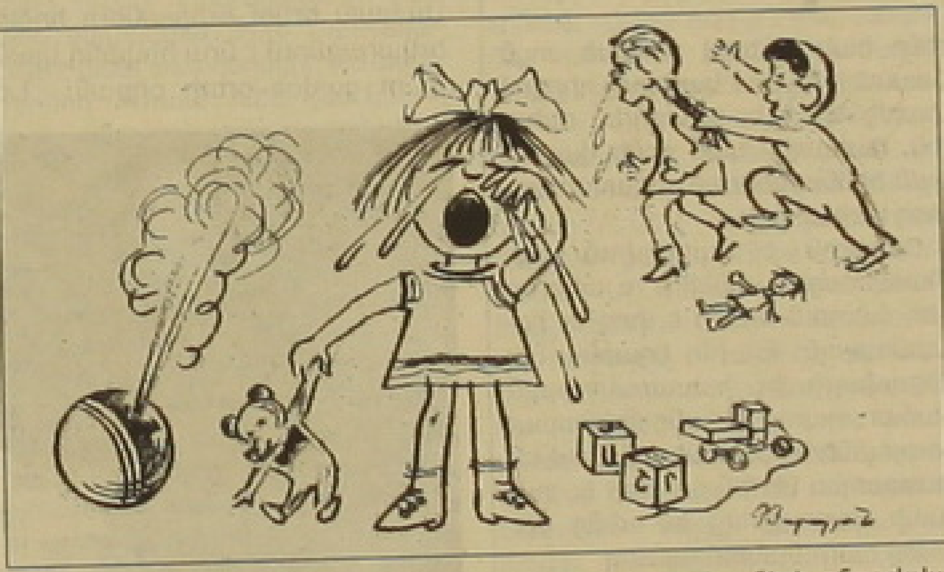

Տարբեր համայնքներում մանկապարտեզների վճարները տարբեր են՝ 3-10 հազար դրամ յուրաքանչյուր ամսվա համար, կախված համայնքի մանկապարտեզի բյուջեում կատարած ներդրումից: Մանկապարտեզի վարիչները ստանում են 18 հազար, իսկ դայակները՝ 13 հազար դրամ աշխատավարձ:

2006 թվականին իրականացվելիք նախադպրոցական բարեփոխումները ենթադրում են, որ առաջին հերթին պաշտպանության տակ կառնվեն անվճարունակ ծնողների երեխաները: Հայաստանի մի քանի քաղաքներում, օրինակ՝ Քաջարանում, Նոր Հաճընում համայնքները հոգում են անապահով ընտանիքների երեխաների ծախսերը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Հայերի նոր արկածները Մ. Նահանգներում

1-ին էջից

26-ամյա Արթուր Սողոմոնյանը, նրա եղբայրը՝ 24-ամյա Լեւոնը, ինչպես նաեւ զենքի ու զինամթերքի անօրինական առք ու վաճառքի մեջ ներգրավված եւս 16 մարդ՝ վրացիներ, ռուսներ, հայեր, իսպանախոս ամերիկացիներ ու աֆրոամերիկացիներ, երկուշաբթի երեկոյան եւ երեքշաբթի առավոտյան ձերբակալվել են Նյու Յորքում, Լոս Անջելեսում եւ Ֆլորիդայում, հաղորդում են ամերիկյան առաջատար լրատվամիջոցները:

«Նյու Յորք թայմսը» մարտի 15-ի համարում գրում է, որ հանցախումբը գլխավորել են Արթուր Սողոմոնյանն ու 33-ամյա հարավաֆրիկացի Քրիստիան Սփայսը: Մանհեթենի դատախազ Դեյվիդ Քելլին մամուլի ասուլիսում նշել է, որ մաքսանենգները վերջին ամիսներին զենք են վաճառել Հետաքննությունների դաշնային բյուրոյի (ՀԴԲ) գործակալին, որը մաքսանենգների հետ ծանոթացել է մեկ տարի առաջ եւ ներկայացել որպես զենք գնող:

ՀԴԲ-ի գործակալը մաքսանենգներին ասել է, որ ինքը պատրաստվում է զենքերը վաճառել ահաբեկչական «Ալ Ղաիդա» կազմակերպությանը: Դատախազ Քելլին ընդգծել է, որ մաքսանենգները կապված չեն որեւէ ահաբեկչական կազմակերպության հետ եւ զենքի անօրինական առք ու վաճառքով զբաղվում են զուտ փող աշխատելու համար:

Մաքսանենգների խումբն ԱՄՆ է ներկրել ականանետներ, ռուսական «Կալաշնիկով» եւ իսրայելական «Ուզի» տեսակի ավտոմատներ, զենիթային համակարգեր, հակատանկային արկեր: ՀԴԲ-ն մեկ տարի՝ անցյալ տարվա մարտից հետեւել եւ իր գործակալների միջոցով կապ է հաստատել մաքսանենգների հետ: Այդ ընթացքում ձայնագրվել են խմբի անդամների ավելի քան 15 հազար հեռախոսազանգերը, ըստ որոնց մաքսանենգները մտադրություն են ունեցել զենքերի մեծ քանակ ներկրել ԱՄՆ ռուսական ռազմակայաններից:

Ամերիկյան լրատվամիջոցները հստակ տեղեկություններ չեն տալիս, թե մաքսանենգները հատկապես ռուսական ո՞ր ռազմակայաններից էին պատրաստվում զենք գնել:

Մեկ տարում, ըստ «Նյու Յորք թայմսի», Սողոմոնյանի գլխավորած հանցախումբը գնորդ ձեւացած ՀԴԲ-ի գործակալին է վաճառել 8 միավոր զենք: Մաքսանենգները վերջին շաբաթներին ՀԴԲ-ի գործակալի հետ կնքել են 2,2 մլն դոլար արժողությամբ զենքի գործարք եւ խոստացել նավով Մ. Նահանգներ հասցնել ռուսական արտադրության ավելի կատարելագործված զենքեր: Մաքսանենգները գործակալին ցույց են տվել զենքերի նկարները եւ ասել, որ դրանք պահվում են Արեւելյան Եվրոպայի մի մասում:

Արթուր Սողոմոնյանը գործակալին ասել է, որ հեշտությամբ կարող է նաեւ հարստացված ուրան ձեռք բերել, ինչը կարելի է օգտագործել Նյու Յորքի մետրոյում: Դատախազ Քելլին ընդգծել է, որ չկա որեւէ ապացույց, որ մաքսանենգների խումբը վաճառած լինի միջուկային կամ զանգվածային բնաջնջման այլ զենքեր:

Հարավաֆրիկացի Սփայսը ՀԴԲ-ի գործակալին ասել է, որ ինքը կապեր ունի ռուսական մաֆիայի հետ: «Քրիսչըն սայնս մոնիտորը» մարտի 15-ի համարում գրում է, որ Բրուքլինի սաունաներից մեկում Սողոմոնյանը գործակալին ասել է, թե ականանետերը Մ. Նահանգներ են բերվելու Չեչնիայից: Սողոմոնյանը գործակալին ասել է, որ ինքը կապեր ունի ռուսական ՊԱԿ-ի նախկին աշխատակիցների հետ եւ ակնկալել է զենք ստանալ Չեչնիայից:

Սողոմոնյանը եւ Սփայսը գործակալի հետ հանդիպումներից մեկի ժամանակ տեղեկացրել են, որ չեն կարող հեռանալ ԱՄՆ-ից, որպեսզի զենք-զինամթերքի ավելի խոշոր խմբաքանակ տեղափոխեն Մ. Նահանգներ, քանի որ երկրում բնակվում են անօրինաբար: Գործակալը խոստացել է նրանց համար «դասավորել» «գրին» քարտեր: Միգրացիայի եւ նատուրալիզացիայի ամերիկյան բյուրոյում ՀԴԲ-ի գործակալին տրամադրել են «գրին» քարտերը, որոնք հետագայում ցույց են տվել Սողոմոնյանին:

Սողոմոնյանը եւ Սփայսը հերթական անգամ պայմանավորվել են հանդիպել զենքի գնորդ ձեւացած գործակալին՝ ստանալու «գրին» քարտերը եւ արտասահման ուղեւորվելու անձամբ զենքը Մ. Նահանգներ ներկրելու նպատակով: Այդ պահին ոստիկանությունը ձերբակալել է Սողոմոնյանին ու Սփայսին եւ տեղափոխել բանտ: Կարճ ժամանակ անց Նյու Յորքում, Լոս Անջելեսում եւ Ֆլորիդայում ձերբակալվել են խմբի մյուս 16 անդամները:

«Ռոյթեր» գործակալությունը նշում է, որ Սողոմոնյանին եւ Սփայսին սպառնում է մինչեւ 30 տարվա բանտարկության:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Գերիշխող դիրք եւ բարձր կենտրոնացվածություն եւս երեք ապրանքային շուկաներում

Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը երեկ ներկայացրեց եւս երկու ապրանքային շուկաներում իր կատարած ուսումնասիրությունների արդյունքները: Դրանցից առաջին՝ «ապակի» ապրանքային շուկայի ուսումնասիրության արդյունքները ներկայացրեց հանձնաժողովի անդամ **Հրայր Առամյանը**: Նա նախ նշեց, որ այս ապրանքային խմբի մեջ ընդգրկվել է շինարարության համար օգտագործվող եւ զանգվածային սպառման առարկա թերթավոր ապակին: Գունավոր եւ ձեւավոր ապակիներն այդ շուկայի մեջ չեն ընդգրկվել, քանի որ նրանց ծավալները փոքր են:

Տեղեկացվեց, որ այս շուկան բարձր կենտրոնացվածություն ունի: Չնայած այստեղ 2004 թ. գործել են 27, իսկ 2003 թ. 50 տնտեսվարողներ, բայց երկու խոշոր ընկերությունների բաժինն ընդհանուր շուկայում գերազանցում է 70 տոկոսը: Դրանք են «Շինարար» արտադրական կոոպերատիվը, որի մասնաբաժինը մոտ 38 տոկոս է եւ «Գալէքս» ՍՊԸ-ն՝ մոտ 35 տոկոս մասնաբաժնով: Անկախ այն փաստից, որ 2003 թ. համեմատ անցյալ տարվա առաջին կիսամյակում 50 տոկոսով փոփոխվել են շուկայում գործող տնտեսվարողները, անփոփոխ են մնացել ներկրման առավել մեծ ծավալ ունեցող հիշյալ տնտեսվարողների դիրքերը: Այդ պատճառով էլ «Շինարարը» եւ «Գալէքսը» ճանաչվել են գերիշխող դիրք ունեցող եւ գրանցվել գերիշխող դիրք ունեցող տնտեսվարող սուբյեկտների կենտրոնացված ռեեստրում:

«Արդյոք այս շուկայում գերիշխողները գերշահույթնե՞ր են ստանում եւ համաձայնեցված գների կիրառումն այստեղ հնարավո՞ր է» հարցերին Հրայր Առամյանը պատասխանեց, որ հանձնաժողովը տեղեկություն չի ստացել, որ այդ տնտեսվարողները գներ են թելադրում: Նրանք նույն գնային քաղաքականությունն են վարում, որի դեպքում ընկերություններից մեկի կողմից գների բարձրացման դեպքում, մյուսն, անփոփոխ պահելով գները, կգրավի նրա շուկան: Միաժամանակ հանձնաժողովի անդամը հակամրցակցային համաձայնությունների կայացման հնարավորությունը չբացառեց: Նա նաեւ տեղեկացրեց, որ թերթավոր ապակին Հայաստան ներկրվում է հիմնականում Իրանից եւ Ռուսաստանից: Անցյալ տարվա առաջին կիսամյակում ներկրվել է 393 հազար քմ եւ իրացվել 282 հազար քմ թերթավոր ապակի:

Հաջորդն ուսումնասիրվել է սեւ մետաղի շուկան, որը կիրառվում է արդյունաբերության եւ շինարարության մեջ: Այստեղ առանձնացվել են «հարթ գլանվածք», «ամրալար», «ամրան», «անկյունակ, ձեւավոր եւ հատուկ պրոֆիլներ» ապրանքատեսակները: Ինչպես տեղեկացրեց այս ուսումնասիրության արդյունքները լրագրողներին ներկայացնող հանձնաժողովի մյուս անդամ **Սլավա Պետրոսյանը**, վերոնշյալ ապրանքատեսակները ներմուծված սեւ մետաղի ավելի քան 90 տոկոսն են կազմում: Դրանք միմյանցից տարբերվում են իրենց ֆունկցիոնալ նշանակությամբ, սպառողական հատկանիշներով եւ իրացման գներով: 2004 թ. այս ապրանքները ներմուծել են 115, 2003 թ.՝ 197 տնտեսվարող սուբյեկտներ: Ելույթ ունեցողն արձանագրեց, որ ներկրման ծավալները վերջին տարիներին կտրուկ աճել են, ինչը նշանակում է, որ Հայաստանում տեղի է ունեցել բնակարանային եւ կապիտալ շինարարության ծավալների աճ:

Ինչ վերաբերում է շուկաների կենտրոնացվածությանը, ապա պատկերն այստեղ տարբեր է: «Ամրալար» եւ «ամրան» շուկաները բարձր կենտրոնացված են, «հարթ գլանվածքը»՝ չափավոր, իսկ «անկյունակ, ձեւավոր եւ հատուկ պրոֆիլներ» շուկան ցածր կենտրոնացված է: Առաջին եւ երկրորդ շուկաներում գործում է գերիշխող դիրք ունեցող սուբյեկտ՝ «Մետեքս» ՓԲԸ-ն: Իրացման ծավալներով այս ընկերությունը գրավում է տվյալ շուկաների մեկ երրորդից ավելին: Հետեւաբար, հանձնաժողովը այս ընկերությանը նույնպես գրանցել է գերիշխող դիրք ունեցող տնտեսվարող սուբյեկտների կենտրոնացված ռեեստրում:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Անթափանց լոտո

Մամիկոնյանց 36/6 հասցեում է գտնվում «Ընտանեկան լոտոյով» խաղարկվող «Ընտանեկան» շենքը: Ինչպես պարզվեց, 5 շահողներից միայն մեկն էր բնակվում իր նորակառույց շենքի բնակարանում: Նա առաջին բնակարանի շահողը չէր եւ ոչ էլ երկրորդ: Ռուսամ Խաչատրյանը նախավերջին՝ չորրորդ բնակարանի շահողն էր: Շահումն էլ առիթ հանդիսացավ երեք տարի հետո տոնելու իրենց ամուսնությունը: Ինչպես երեւում է, մյուս շահողները դեռեւս չեն ուզում «վայելել եւ ժառանգել»:

Մենք փորձեցինք շահումների վերաբերյալ հանրությանը հուզող մի շարք հարցերի պատասխանները ստանալ «Ընտանեկան լոտոյի» գրասենյակի գլխավոր հաշվապահ Հրանտ Սուքիասյանից, որն այնքան էլ տրամադրված չէր զրուցելու:

- Կարո՞ղ եք ասել «Ընտանեկան շենք» լոտոյի վաճառված տոմսերի քանակը եւ դրանց գումարի ո՞ր տոկոսն եք ներդնում խաղի մեջ:

- Ոչ, չեմ կարող: Խաղի վաճառված տոմսերի քանակի եւ շահումային ֆոնդի տվյալները մենք չենք հրապարակում: Եթե ցանկանում եք իմանալ եւ վստահ եք, որ կստանաք պատասխան, ապա դիմեք Ֆինանսների նախարարություն:

- Իսկ...

- Ես այստեղ ձեր եւ ձեր թերթի հետաքրքրասիրությունը բավարարելու համար չեմ նստած:

Պարզվեց՝ զրույցն ապարդյուն էր, քանի որ մենք այդպես էլ ոչ մի բավարար պատասխան չստացանք: Սակայն հիշեցնենք «Ընտանեկան լոտոյի» ղեկավարներին, որ բոլոր խաղերի դրական եւ համոզիչ կողմը միշտ համարվել է թափանցիկությունը:

ՌՈԶԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ
Եր. Աբովյանի անվան պետական մանկավարժական համալսարանի 1-ին կուրսի ուսանողուհի

Վերջին օրերին Հայաստանի բուհական առօրյայում կատարված ծանր դեպքերը վերստին հիշեցրին ոլորտում տիրող բարդ, քրեածին իրավիճակը: Խնդիրների մի մասը բխում է դեռեւս խորհրդային իրականությունից: Սակայն դրանց գումարվել են անցումային հորջորջվող շրջանի տագնապահարույց երեւույթները:

Բուհերը հետզհետե զրկվում են գիտակրթական ու մշակութային կաճառներ լինելու պարտավորությունից ու կոչումից, քանի որ խցկված պատահական անձինք ու խուլիգանական տարրը բավական տողը վեր են ածել տեսակ սահմանափակումներից ու օրենքներից: Օրենքներն ու կարգապահությունը նրանց համար չեն:

Նրանք իրենց շքեղ մեքենաները ճռռացնելով՝ ի լուր հանրության, կանգնեցնում են ամենաաչքի ընկնող տեղերում: Հետո, սեւ ակնոցներով, թիկնապահ լակոտների հսկողությամբ «ֆռֆռում» են մի քիչ դասում եւ մի քիչ էլ միջանցքներում, սրա-նրա հետ գողական ժարգոնով արտահայտություններ փոխանակում եւ ինչ-որ մեկին կամ ոմանց բռնելով «ռազբիրատ» ու «ռազբորկա» սարքում:

Վատթար է ոչ պետական բուհերում: Այստեղ ներթափանցել են ամեն կարգի հանցագործ տարրեր, որոնցից ոմանք նույնիսկ տառաճանաչ չեն: Ավելորդ է նշել, որ նման «ուսանողները» իսկական կրակ ու պատիժ են դասավանդողների համար: Նրանք ընդունակ են հենց դասաժամի ընթացքում՝ բոլորի ներկայությամբ ոչ միայն բառային, այլեւ հենց ֆիզիկական հաշվեհարդարի ենթարկել դասախոսին: Դեպքեր եղել են ու դեռ կլինեն, քանզի դրան ուղղակիորեն նպաստում է հանրապետությունում տիրող ընդհանուր քրեածին իրավիճակը: Տգետ ու վայրկոս են կազմում: Բուհերն ապաստան են դարձել բանակից խուսափողների համար տասնամյակներ շարունակ: Իսկ բանակից ավանդաբար խուսափել են հարուստների ու պաշտոնյաների, քրեական ու գողական միջավայրից ելածների ժառանգները: Այդ միջավայրի բարքերը քաջ հայտնի են մեզ, ուստի նշենք, որ այդ ամեն բացասականը լցվում է բուհական առօրյա:

Հարկ է ամրապնդել դասախոսի արժանապատվությունն ու անվտանգությունը

Իրավ ճշմարիտ է պնդումը, որ բուհերը ներկայումս վերածվել են «ռազբորկաների» յուրօրինակ կենտրոնների: Որ բուհը մտնես, աչքիդ չեն վրիպի «ռազբորկային» իրավիճակները: Խումբ-խումբ, գլուխ-գլխի խմբված տղաները սպառնալից հայացքներով պատրաստ են հարձակվելու միմյանց վրա: Երբեմն այդ «ռազբորկաներից» տուժում են բոլորովին անմեղ մարդիկ:

Ստացվում է այն տպավորությունը, որ բուհերի տղաների մեծ մասը զբաղված է ամեն ինչով եւ հատկապես հաշվեհարդարներով, սակայն ոչ երբեք ուսման ու կրթության խնդիրներով: «Էլիտար» խավի տղաներ

Սակայն ամենացավալին այն է, որ նրանց տարածած բարքերն իշխող են դառնում ամենուր: Պատկերացրեք այն դասախոսների վիճակը, որոնք ամեն օր այս կամ այն կերպ պիտի հանդիպեն սույն երեւույթը կրողներին ու տարածողներին: Զարմանալի է, որ բուհ թափանցած այս երիտասարդների համար, բառիս բուն իմաստով, անպատվաբեր ու ամոթալի՞ է համարվում գիրք ու թերթ ընթերցելը, գրադարան հաճախելը, բեմում երեւալը, դաս պատասխանելը եւ այլն:

Ավելին, սրանք զուրկ են տարրական գրագիտությունից ու աննշան կուլտուրայից անգամ: Թե ինչպե՞ս եւ ինչո՞ւ են հայտնվել պետական եւ ոչ պետական բուհերում, իրենք էլ չգիտեն, իրենց հոգը չէ: Գիտեն իրենց ծնողները, որոնց համար «պրեստիժի» հարց է, որ իրենց զավակները համալսարանի դիպլոմ վերցնեն:

Եթե պետական հաստատություններում, այնուամենայնիվ, ինչ-որ բանից մեր ժամանակների «հերոսները» դեռեւս զգաստանում են, ապա իրավիճակը շատ ավելի վատ-րենի հակումներով օժտված սույն մասսայի համար կարեւորը դիպլոմ փախցնելն է եւ արագորեն ուժային, հարկային կամ գոնե վարչական հիմնարկներում տեղավորվելը, փող աշխատելը:

Շատերին է հաջողվում դա: Պատկերացրեք, անկիրթ ու անգրագետ մարդուն տրված է փող եւ իշխանություն: Թե ինչ կդառնա նա միջավայրի եւ հասարակության համար, պարզ է առանց մեկնաբանությունների: Նմանները մտնում են հատկապես ներքին գործերի եւ բանակի կառույցները եւ իրենց սեւ գործը շարունակում այնտեղ:

Այսքանից հետո ավելորդ է ընդգծել, որ դասախոսները չափից ավելի նսեմացված ու խեղճացած վիճակում են: Պետք են կտրուկ, արմատական միջոցներ՝ իրավիճակը կարգավորելու համար: Հարկավոր է նաեւ վարչականորեն ամրապնդել դասախոսի կարգավիճակը, նրա բարոյական ու ֆիզիկական անվտանգությունը:

ԱՐՄԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ
Դատական գիտությունների թեկնածու

Բա որ ասում էինք՝ հետաքրքրվիր

«Տիկին ջան, ես կարող եմ հենց էսօր էլ ձեր գործը փակել-վերջացնել», հայցվոր Խանում Սարգսյանի ապշահար հայացքը որսալով ասաց քաղաքացիական գործերով վերաքննիչ դատարանի դատավոր Լեւոն Գրիգորյանը մարտի 10-ին նշանակված դատական նիստի ժամանակ: «Էլ ի՞նչ անենք քեզ համար, հուշեցինք-ասացինք, որ դատարանում քո հարցն են քննարկում, չգնացիր հետաքրքրվեցիր, արդեն վճիռ են կայացրել, ահա», ավելացրեց դատավորը «մեղքի» մեջ կորած կնոջը մեկնելով Գեղարքունիքի մարզի առաջին ատյանի դատարանի վճիռը: Պարզվեց, որ վճիռն առաջին ատյանի դատարանը կայացրել է փետրվարի 15-ի ամսաթվով՝ Գեղարքունիքի մարզի Ակունք գյուղի բնակիչ Սոս Մելքոնյանի հայցադիմումի հիման վրա, մինչդեռ փետրվարի 18-ին նույն Ս. Մելքոնյանը վերաքննիչ դատարանին ուղղված գրությամբ խնդրում էր հետաձգել իր բողոքի քննությունը, քանի որ ինքը հայցադիմում է ներկայացրել առաջին ատյանի դատարան: («Ազգ»-ն անդրադարձել է այս գործի քննությանը հունվարի 18-ի համարում. «Դատավոր Ա. Խառատյանն ինչո՞ւ է ուզում անօթեւան թողնել միայնակ կնոջը»):

Դատարանը հայցվոր կողմի բացասական տեսակետը լսելուց հետո մերժեց դատական նիստը հետաձգելու պահանջը, բայց, այնուամենայնիվ, առ ժամանակ սպասեցնելուց հետո հետաձգեց նիստը՝ հայտնելով, որ եռյակ կազմի X դատավորը չկա: Քիչ հետո դատավորի օգնականը տեղեկացրեց, որ կողմերը չհեռանան՝ հնարավոր է նիստը տեղի ունենա: Քանի որ Ս. Մելքոնյանն արդեն հեռացել էր՝ նիստը հետաձգվեց: Գեղարքունիքի մարզի առաջին ատյանի դատարանի վճռի դեմ վերջինիս բերած բողոքի քննությունը նշանակված էր հունվարի 25-ին, սակայն՝ հետաձգվեց երրորդ անհայտ դատավորի բացակայության պատճառով: Փետրվարի 18-ին դատական նիստը դարձյալ տեղի չունեցավ երրորդ դատավորի չլինելու պատճառով: Մարտի 10-ին բողոքարկող կողմն արդեն ներկայացավ վճիռը ձեռքին, որից հետո այլեւս վերաքննիչ դատարանում իր բողոքը քննելու կարիք չկար:

Վերաքննիչ դատարանի ընձեռած հնարավորությունն օգտագործելով Գեղարքունիքի մարզի առաջին ատյանի դատարանը նույն անձանց միջեւ, նույն վեճի վերաբերյալ միաժամանակ երկու վճիռ է կայացրել: Մեկով Վարդենիսի նստավայրում դատավոր Վ. Մելիքյանը վճռել է Խանում Սարգսյանի սեփականությունն ազատել Սոս Մելքոնյանի ապօրինի տիրապետումից, որը վերջինս բողոքարկել էր, մյուսով՝ Մարտունի քաղաքի դատավոր Ա. Պետրոսյանը վճռում է անվավեր ճանաչել Խանում Սարգսյանի սեփականության իրավունքը եւ ճանաչել Ս. Մելքոնյանի սեփականության իրավունքը Ակունք գյուղում գտնվող տան նկատմամբ:

Մենք բոլորս, նաեւ Խանում Սարգսյանը, այդ մասին տեղեկացանք մարտի 10-ին ՀՀ քաղաքացիական գործերով վերաքննիչ դատարանում նշանակված դատաքննության ժամանակ: Վճռից պարզվեց. «Պատասխանող Խանում Սարգսյանը նիստի ժամանակի ու վայրի մասին պատշաճ ձեւով տեղեկացված լինելով չի ներկայացել դատական նիստին եւ չի խնդրել գործն իր բացակայությամբ քննել», ուստի «բարեխիղճ» դատավորը, ի տարբերություն վերաքննիչ դատարանի, այլեւս չի սպասել:

Այնուամենայնիվ «բարեխիղճ» դատավորը «մոռացել» է ՀՀ քաղ. դատ. օր.-ի 78 հոդվածի 2 կետի պահանջը, ըստ որի «Դատական ծանուցագիրն ուղարկվում է պատվիրված նամակով՝ հանձնման մասին ծանուցմամբ կամ հաղորդագրության ձեւակերպումն ապահովող կապի այլ միջոցների օգտագործմամբ կամ հանձնվում է ստացականով»: Դատավոր Ա. Պետրոսյանը կարո՞ղ է փաստարկել, թե պատշաճ ծանուցման որ տարբերակն է կիրառել ինքը: «Բարեխիղճ» դատավորը մոռացել է նաեւ հոդված 93-ի գոյության մասին. «Դատարանը պատասխանողին պատշաճ ձեւով ուղարկում է հայցադիմումի եւ դրան կից փաստաթղթերի պատճենները»: Քանի որ մոռացել էր նախորդ պահանջները, չափազանց «բարեխիղճ» դատավորը չի հիշել նաեւ իր մեկ այլ պարտականությունը, որը սահմանված է նույն օրենսգրքի 139 հոդվածով. «Դատարանի վճիռը կազմելուց անմիջապես հետո պատշաճ ձեւով ուղարկվում է գործին մասնակցող անձանց»:

Այնպես որ, հարգելի հայրենակիցներ, հետաքրքրվեք, դատարաններում գուցե այս պահին ձեզ վերաբերող գործեր են քննվում:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ
www.hetq.am

«Հասակում» կամ արեւից հեռու

Երեւանի հանրակացարանի կիսանկուղային հարկում մի կողպած դուռ կա, որ խոնավության պատճառով դժվարությամբ է բացվում: Հիսնամյա Ժաննայի «սենյակների» դուռն է: Նա այդ «սենյակները» տուն է համարում արդեն տասնչորս տարի: Այստեղ են ծնվել իր երեխաները, այստեղ է մենակ մնացել եւ երկար ու ձիգ գիշերներ մտորել, թե ինչպե՞ս վաստակի երկու երեխաների ապրուստը:

Ձմեռը նա անցկացրեց բարեկամի բնակարանում: Արդեն գարուն է, եւ Ժաննան ստիպված է ոչ միայն ապրել իր հանրակացարանային քարապատ սենյակներում, այլեւ հնարավորինս արագ լուծել իր հարցերն այս աշխարհի հետ: Ժաննան շտապում է, քանի որ նրա երկրային կյանքը խիստ կարճ է... Սակայն երկու երեխաների հոգսը երկարացնում է նրա հիվանդ կյանքի ու ցավոտ օրերի շղթան: Նա

կրծքագեղձի չարորակ ուռուցք ունի, որ տարածվել է նաեւ թոքերում: Օրգանիզմը հիվանդությանը դիմադրում է այնքան, որքան թույլ է տալիս ֆիզիկական անվճար բուժումը: Հաշմանդամության երկրորդ կարգ ունեցող Ժաննայի ձեռքերն անբնական ուռածություն ունեն, իսկ աչքերը մի խորիմաստ արտահայտություն, որ կարծես լուռ ասում են. «Ոչնչով չես զարմացնի ինձ, ոչ կամեցողությամբ, ոչ քարսրտությամբ, քանի որ ամեն բան տեսել եմ»:

Ժամանակին Ժաննան աշխատել է Երեւանի էլեկտրատեխնիկական գործարանում, ապա երեխաներ է ունեցել մեկից, որն այլ տեղ արդեն երեխաներ ուներ: Ժամանակի հետ «բազմակին» տղամարդը թողել է Ժաննային: Վերջինս փորձել է երկու-երեք տեղ հավաքարարություն անելով պահել իր երկու զավակներին: Հիմա երեխաները սովորում են երաժշտական գիշերօթիկ դպրոցում, աղջիկը դաշնամուրի, տղան սաքսոֆոնի բաժնում: Տղան սաքսոֆոն չունի եւ դասի ժամին ընկերներինն է «փոխառնում»: Երեխաներն ուզում են գոնե ժամանակ առ ժամանակ վերադառնալ մոր մոտ, որը պարզապես հնարավորություն չունի նրանց ներկայությունն ու ջերմությունը վայելելու: Պատճառը հանրակացարանի քարապատ ու խոնավ երկու սենյակներն են, ուր գաղջ օդի պատճառով շնչելն անգամ անհնար է: Բացի այդ, երկու սենյակ անվանեցինք քարակերտ, առանց գաջի ու ցեմենտի, տեղ-տեղ վնասված խողովակներից խոնավ պատերն ու բետոնե գետինը: Բացի սոցիալական ծանր պայմաններից, Ժաննան հնարավոր է, որ կորցնի նաեւ այդ գորշ, բայց միակ կացարանի սեփականատիրության իրավունքը: Ժաննան բնակարանային մուծումների մասով հանրակացարանի համատիրությանը պարտք է 62 000 դրամ: «Եթե ես այդ գումարը չմուծեմ, սենյակները չեն սեփականաշնորհի, եւ վաղը երեխաներս կմնան առանց տանիքի», ասում է Ժաննան: Նրա հարեւանուհին, որի հետ 20 տարվա մտերմություն ունի, պատմում է. «Ժաննան թոքաբորբով հիվանդացավ երկու տարի առաջ: Նա երկու բենզալցակայանի եւ մեկ արտադրամասի տարածք էր մաքրում, որ երեխաները սոված չմնան: Իսկ որպեսզի երեխաները ցերեկը մենակ չմնային, աշխատում էր լուսադեմին՝ ժամը 4-10, որ երբ տուն գար, երեխաները նոր-նոր արթնացած լինեին: Նրան առավոտյան սառն օդը եւ իր սենյակի խոնավ պատերը հիվանդացրին»: «Անցյալ տարի առողջական վիճակս շատ ծանրացավ: Ինձ ներարկումներ անող մի բարի կին կար, որը գալիս, նստում էր անկողնուս մոտ եւ աղոթել սովորեցնում ինձ: Մտածում եմ, որ այդ կնոջ աղոթքը ոտքի կանգնեցրեց ինձ», ասում է Ժաննան:

Ժաննան այդպես էլ չխոսեց կյանքից ու մահից: Նրան կարծես չեն էլ հուզում ժամանակն ու կյանքը, նրան հետաքրքրում են իր երեխաների բարեկեցությունն ու ապագան: Ինձ հետ զրույցի ժամանակ նա հանկարծ վատ է զգում, եւ ես էլ հարցեր չեմ տալիս:

Երբ բաժանվում ենք Ժաննայից, նրա մտերիմ հարեւանուհին ասում է. «Գիտե՞ք, Ժաննան գիտի, որ ինքը շատ ծանր հիվանդություն ունի, բայց զարմանալի մի հավատ կա իր մեջ, որ ինձ էլ է երբեմն պատում: Ժաննան հավատում է, որ ինքը չի մեռնի, Աստված հրաշքով կփրկի իրեն»:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

Հ.Գ. Գարնանային արեւը շողում է կապույտ երկնքում: Սակայն Երեւանի թիվ մեկ, երրորդ կարգի վթարային հանրակացարանի բակում դեռ տեղ-տեղ ձյուն կա, որ ծուլորեն հալվում ու ներծծվում է խոնավ սենյակների պատերի մեջ: Ու ես խնդրում եմ. «Շողա, շողա, բարի արեւ, պատերից այն կողմ մարդիկ են»:

Ժաննային օգնություն տրամադրելու համար թող բարեգութ մարդիկ հիշեն հասցեն՝ Երեւան, Նոր Արեշ 35, 127/1, սենյակ 24, հեռ. 645833:

Հրեական պաշտպանության լիգան Հայոց ցեղասպանության ճանաչում է պահանջում

Անցյալ ամիս գրածս հոդվածներից մեկում քննադատելով Թուրքիայի հետ համագործակցելու Ամերիկա-հրեական կոմիտեի պատրաստակամությունը, նշել էի, որ բազում ուրիշ հրեական կազմակերպություններ եւ անհատներ պաշտպանում են հայերին: Իմ այդ գրության ի պատասխան Հրեական պաշտպանության լիգայից (ՀՊԼ) ստացա մի նամակ, որտեղ հաստատելով իմ կարծիքը նշվում է, որ հայերը պետք է կարողանան միմյանցից տարբերել Թուրքիայի շահերին ծառայող եւ հայերին թիկունք կանգնող հրեական կազմակերպությունները:

ՀՊԼ-ն լավ ճանաչված եւ շատ ակտիվ կազմակերպություն է, որը պաշտպանում է հրեական դատն ու Իսրայել պետության շահերը, նաեւ Հայոց ցեղասպանության փաստը: Ահա մի հատված փետրվարի 22-ին ուղարկված այդ նամակից. «Մեծ հետաքրքրությամբ կարդացի ձեր խմբագրականը: Դուք պետք է նշեիք նաեւ այն բոլոր հրեական կազմակերպությունների անունները, որոնք պահանջում են Հայոց ցեղասպանության ճանաչումը ոչ միայն Թուրքիայի, այլեւ ամբողջ աշխարհի կողմից: Այդ ցուցակում խնդրում եմ ընդգրկել նաեւ Հրեական պաշտպանության լիգան: Վաղամեռիկ ամուսինս՝ Իրվ Ռուբինը, որը ՀՊԼ-ի միջազգային նախագահն էր, միշտ նշել է ապրիլի 24-ը որպես հայ ժողովրդի հետ զորակցության նշան: Մեր համատեղ կյանքի 22 տարում, որն իր ավարտին հասավ 2002-ին, ես բազմիցս լսել եմ Իրվին ասելիս. «Եթե աշխարհն ուշադրություն դարձրած լիներ հայերի հանդեպ թուրքերի կատարածին, Հոլոքոստը տեղի չէր ունենա»: Եթե կարող եմ խորհուրդ տալ ամերիկահայերին, պիտի ուզեի ասել, որ մարդիկ չեն հիշելու Հայոց ցեղասպանությունը մինչեւ հայերը նրանց չստիպեն հիշել: Ճիշտ այնպես, ինչպես հրեական համայնքները գումարներ հանգանակեցին հսկայական կենտրոններ եւ հուշարձաններ կանգնեցնելու, որպեսզի աշխարհը երբեք չմոռանա կատարվածը, հայկական համայնքներն ունեն պատասխանատվություն նույն ձեւով հիշատակելու իրենց ողբերգությունը: Ինչպես փիլիսոփա Ջորջ Սանտայանան է ասել շատ գեղեցիկ ձեւակերպումով. «Նրանք, ովքեր չեն կարող հիշել անցյալը, դատապարտված են կրկնելու այն»:

Այս նամակը ստորագրել է Շելլի Ռուբինը, որն այժմ ՀՊԼ-ի վարչական տնօրենն է: Էլ. փոստով հետագա մեր հաղորդակցությունների ժամանակ տկն Ռուբինն իր զայրույթն արտահայտեց առ այն, որ Հայաստանում Մ. Նահանգների դեսպան Ջոն Էվանսն ստիպված էր եղել ճնշումների տակ բացատրություն տալ լոսանջելեսյան իր ելույթի առնչությամբ: Նա առաջարկեց, որ տասնյակ հազար հայեր ապրիլի 24-ին ցույց կազմակերպեն Վաշինգտոնում՝ պահանջելով Բուշի վարչակարգից, որ ձերբազատվի մանկական բառախաղերից եւ իրերը կոչի իրենց իսկական անուններով:

Ի պատիվ ՀՀ-ում Մ. Նահանգների նախկին դեսպան Հարրի Գիլմորի, նշեմ, որ «Ազատ Եվրոպա», «Ազատություն» ռադիոկայաններին տված իր հարցազրույցներում, անդրադառնալով Էվանսի խոսքերին, նա ասաց. «Հայերի հետ կատարվածը ցեղասպանություն էր: Այդ շրջանի իրադարձությունների իմ խորն ուսումնասիրությունները հաշվի առնելով համոզված եմ, որ դրանք ցեղասպանություն պետք է որակել»:

Մեկ ուրիշ դրական զարգացում այս հարցում հայտնվեց թուրքական մամուլում, երբ մեջբերվեցին 1991-ին Թուրքիայի նախկին նախագահ Թուրգութ Օզալի խոսքերը Վաշինգտոնում. «Ավելի լավ չէ՞ր լինի արդյոք մեզ՝ թուրքերիս համար ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը եւ ազատվել գլխացավանքից»: Հասկանալի է, որ նախագահ Օզալն առանց որակական ածականների է նշել «Հայոց ցեղասպանություն» բառերը: Ճիշտ է, այդ ժամանակ Մ. Նահանգներում Թուրքիայի դեսպան Նուզհեթ Քանդեմիրին հաջողվել էր համոզել նախագահ Օզալին, որ հապճեպ որոշումներ չընդունի, պարզ է, որ թուրք պաշտոնական այրերն իրենք էլ հասկանում են, որ վաղ թե ուշ պետք է ճանաչեն Հայոց ցեղասպանությունը: Եվ ինչքան վաղ, այնքան լավ Թուրքիայի համար, որը պատրաստվում է անդամակցել Եվրոմիությանը եւ դրանով դասվել քաղաքակիրթ երկրների շարքը:

ՀԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆՅԱՆ
«Կալիֆոռնիա կուրիեր»

Սեպտեմբերին սկսվելու է իտալական զորքի դուրսբերումն Իրաքից

Մտափոխվել են նաեւ այլ երկրներ

Իտալիայի վարչապետ Սիլվիո Բեռլուսկոնին երկրի առաջին հեռուստաալիքի եթերում հայտարարել է, որ հանրության պահանջը հաշվի առնելով որոշված է սեպտեմբերից սկսել իտալական զորաբաժնի դուրսբերումն Իրաքից: «Այդ կապակցությամբ ես խոսել եմ Մեծ Բրիտանիայի վարչապետի հետ, քանզի մեր ժողովուրդներն սպասում են այդ որոշմանը», ընդգծել է Բեռլուսկոնին:

Նրա խոսքերով, Իրաքից իտալական եւ բրիտանական բոլոր զորքերի դուրսբերումը համապատասխանում է իտալացիների եւ բրիտանացիների կամքին: Սակայն Բեռլուսկոնին չի մանրամասնել, թե երբ է ավարտվելու իտալական զորքի դուրսբերումը, ասելով, թե դա կախված է երկրի անվտանգությունն ապահովելու Իրաքի կառավարության ունակությունից:

Ֆրանսպրեսը հիշեցնում է, որ Բեռլուսկոնին եւ նրա աջ կոալիցիան 2003 թ. հավանություն էին տվել Իրաքում ԱՄՆ-ի ռազմական գործողությունների ծավալմանը, չնայած Հովհաննես-Պողոս Բ պապի ընդդիմությանը: Նույն թվականի հունիսին Իտալիայի կառավարությունը «հաշտության առաքելությամբ» Իրաք էր ուղարկել 3000 զինծառայողների, անտեսելով իտալացիների մեծ մասի դժգոհությունը:

Իտալական զորաբաժինը թվակազմով 4-րդն է հակաիրաքյան կոալիցիայի ուժերի մեջ, որտեղ առավել մեծ թիվ են կազմում ամերիկացի, բրիտանացի եւ հարավկորեացի զինծառայողները: Իրաքի հարավում՝ Նասիրիայի շրջանում տեղաբաշխված իտալական զորաբաժինը բրիտանացիների հրամանատարության տակ է:

2003 թ. հունիսից ի վեր իտալացիներն Իրաքում ենթակա են դարձել բազմաթիվ գրոհների եւ ունեցել են կորուստներ: Միայն 2003 թ. նոյեմբերին բեռնատարի պայթյունից զոհվեցին 17 զինծառայողներ եւ 2 քաղաքացիական անձինք: 5 զինվորներ զոհվեցին այլ հանգամանքներում: Առեւանգված 9 իտալացիներից 3-ին առեւանգիչները սպանեցին, պահանջելով Իրաքից իտալական զորքի դուրսբերումը: Բայց իտալացիների համբերության բաժակը թերեւս լցրեց գաղտնի գործակալ Նիկոլա Կալիպարիի սպանությունը, որը մարտի 4-ին Բաղդադի օդանավակայանի մոտերքում զոհվեց ամերիկացիների կրակոցներից, իր կյանքի գնով փրկելով գերությունից ազատագրված լրագրողուհի Ջուլիանա Սգրենային:

Ավելի վաղ՝ երեքշաբթի օրը, Բուլղարիայի նախագահը հայտարարել էր, որ մինչեւ տարեվերջ հարկավոր է Իրաքից վերադարձնել բուլղար զինվորականներին: Նրանցից մեկը զոհվել էր սխալմամբ ամերիկացիների բացած կրակից: Իսկ Հոլանդիայի կառավարությունն օրերս հայտարարեց, որ հոլանդացի զինծառայողներն Իրաքից դուրս կբերվեն ապրիլի կեսերին:

Ուկրաինան արդեն սկսել է իր զորքը դուրս բերել Իրաքից, իսկ Լեհաստանը մտադրվել է լեհ զինծառայողներին հայրենիք վերադարձնել մինչեւ տարեվերջ:

Worldcom-ի նախկին ղեկավարը մեղավոր է ճանաչվել

Մանհեթենի դաշնային դատարանը 8 օր տեւած դռնփակ նիստերից հետո հեռահաղորդակցության Worldcom խոշորագույն ընկերության նախկին ղեկավար Բեռնարդ Էբերսին մեղավոր է ճանաչել ԱՄՆ-ի պատմության մեջ խոշորագույն կորպորատիվ խարդախության կազմակերպման մեջ: 2002 թ. սնանկացած Worldcom-ի նախկին ղեկավարը մեղավոր է ճանաչվել մեղադրանքի բոլոր 9 կետերով, նշում է Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը:

Էբերսն ընդհանուր առմամբ կարող է դատապարտվել 85 տարվա բանտարկության: Արժեթղթերի հետ կապված խարդախությունից բացի, նա սխալ տվյալներ է ներկայացրել Արժեթղթերի հանձնաժողովին:

Պատժաչափը որոշվելու է հունիսի 13-ին: Էբերսի դատապաշտպանը մտադրվել է գանգատարկել դատավճիռը:

6 շաբաթ տեւած դատական լսումների ընթացքում ապացուցվել է, որ 63-ամյա Էբերսը դեռ 2000 թ. Worldcom-ի ֆինանսական տնօրեն Սքոթ Սալիվանի հետ հանցավոր համաձայնության է եկել հեռախոսակապի ամերիկյան երկրորդ խոշորագույն ընկերության ողբալի վիճակը ներդնողներից թաքցնելու նպատակով: Սալիվանը խոստովանել է, որ ինքն Էբերսի կարգադրությամբ է «շտկել» հաշվետվության թվերը:

2002 թ. հունիսին «բարվոք» հաշվետվություն ներկայացնելուց ընդամենը մեկ ամիս անց Worldcom-ը իրեն սնանկ էր հայտարարել: Դրանից հետո ընկերությունը փոխեց անունը, վերցնելով իր ստորաբաժանումներից մեկի՝ MCI-ի անունը: 2003 թ. հունիսին դատարանը MCI-ին պարտավորեցրեց 750 մլն դոլար փոխհատուցում վճարել ընկերության ֆինանսական մեքենայություններից տուժած ներդնողներին:

Ենթադրվում է, որ 500 միլիոնը կվճարվի կանխիկ դրամով, իսկ 250 միլիոնը՝ արժեթղթերի տեսքով, որոնք թողարկվելու են սնանկացման գործընթացի ավարտից հետո: Պարտքերի ընդհանուր գումարը 41 մլրդ դոլար է:

Պ. Ք.

Մրցանակ դոկտոր Ռոջեր Սմիթին

Ստրեսի եւ ցեղասպանության ուսումնասիրությունների ամերիկահայկական ընկերությունն ապրիլի 8-ին Ֆորդհեմ համալսարանում կազմակերպում է բաց քննարկումների հանդիպում, որի ընթացքում «բացառիկ նվաճումների մրցանակը» հանձնելու է Վիրջինիայի «Ուիլյամ եւ Մերի քոլեջի» վաստակաշատ պրոֆեսոր, դոկտ. Ռոջեր Սմիթին, հաղորդում է վնասվածքային ստրեսի միջազգայնորեն ճանաչված մասնագետ, Ամերիկայի հոգեբանների ասոցիացիայի անդամ, ՄԱԿ-ի ոչ կառավարական կազմակերպությունների մարդու իրավունքների հանձնախմբի անդամ դոկտ. Անի Գալայճյանը:

Դոկտ. Սմիթը ցեղասպանության համեմատական ուսումնասիրություն եւ քաղաքական փիլիսոփայություն է դասավանդել երկար տարիներ: Ցեղասպանության մասնագետների միջազգային ասոցիացիայի հիմնադիրներից է եւ նախկին նախագահը: Բազմաթիվ հոդվածներ է գրել ընդհանրապես ցեղասպանության բնույթի, պատմության, կանխման եւ հատկապես Հայոց ցեղասպանության ժխտման մասին: Դասախոսություններով հանդես է եկել Միացյալ Նահանգներում, Կանադայում, Արեւմտյան Եվրոպայի երկրներում եւ Հայաստանում:

Ներկայումս նա զբաղեցնում է Զորյան ինստիտուտի ցեղասպանության եւ մարդու իրավունքների համալսարանական ծրագրի եւ տնօրենների խորհրդի ամբիոնի տնօրենի պաշտոնը: Հանդիպմանը նրանից բացի խոսք են ասելու նաեւ պրոֆեսորներ Դենիս Փափազյանը եւ Էն Սոլթմենը: Նախագահելու է կազմակերպիչը՝ պրոֆ. Գալայճյանը:

Վերոհիշյալ ընկերության նախկին մրցանակակիրների թվում են եղել պրոֆեսորներ Իսրայել Չառնին, Ռիչարդ Հովհաննիսյանը, Մարջորի Հովսեփյան-Դուբկինը, Փիթեր Բալաքյանը, Ջեյմս Ռասելը, Վահագն Տադրյանը եւ Ռոբերտ Լիֆտոնը:

Հ. Օ.

Աբաշիձեի ընտանիքի ունեցվածքը հանձնվել է Վրաստանին

Աջարիայի ինքնավար հանրապետության նախկին ղեկավար Ասլան Աբաշիձեի, նրա ընտանիքի անդամների եւ ազգականների ունեցվածքը պաշտոնապես հանձնվել է Վրաստանի պետությանը: Այդ մասին երեկ լրագրողներին հայտնել է Վրաստանի արդարադատության նախարարության գործադիր վարչության ղեկավարի տեղակալ Ստեֆանե Թոմանիշվիլին:

Աջարիայի գերագույն դատարանի վճռին համապատասխան, Աբաշիձեի ընտանիքի եւ ազգականների բռնագրավված ունեցվածքը գնահատվում է մի քանի տասնյակ միլիոն դոլար: Թոմանիշվիլու խոսքերով, ունեցվածքի ցանկում կան «105 անուն շարժական եւ անշարժ գույք, բաժնետոմսեր ինքնավար հանրապետության մի շարք ձեռնարկություններում»:

Անցյալ տարվա հոկտեմբերին Աջարիայի գերագույն դատարանը բավարարել էր տեղական դատախազության միջնորդությունը եւ Աբաշիձեի ու նրա երկու տասնյակ ազգականների կուտակած ունեցվածքը ճանաչել անօրինական: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը նշում է, որ այդ ունեցվածքը գնահատվում է 55 մլն դոլար: Խոսքը ծովափնյա տների եւ առանձնատների, ինչպես նաեւ հողամասերի, թանկարժեք ավտոմեքենաների, արվեստի գործերի եւ բանկային հաշիվների մասին է:

Ասլան Աբաշիձեն եւ իր որդի Գեորգին՝ Բաթումի քաղաքապետը, Աջարիայից հեռացել են 2004 թ. մայիսին: Ներկայումս Աբաշիձեն բնակվում է Մոսկվայում:

Պ. Ք.

Բոբ Յուսեֆյանը գլխավորում է Գլենդեյլի ընտրապայքարը

Գլենդեյլի քաղաքային խորհրդի 4 թափուր տեղերի համար պայքարում են 19, իսկ քաղաքի քարտուղարի պաշտոնի համար՝ 3 թեկնածուներ: Գլենդեյլը հայտնի է, որ հայաշատ քաղաք է, եւ հայերի քվեներն ընտրություններին բավական վճռորոշ են լինում:

Ընտրության հաջողությունների չափանիշներից մեկը թեկնածուի հանգանակած գումարն է, որ գոյանում է զանազան անձանց եւ կազմակերպությանց նվիրատվություններով: Այս տեսակետից 19 թեկնածուների մեջ առաջատարն է Գլենդեյլի քաղաքապետ Բոբ Յուսեֆյանը, որի հանգանակած գումարը կազմում է ավելի քան 101.000 դոլար՝ իր հաջորդներից կրկնակի ավելի: Ֆրենկ Քինթերոնը եւ Դեյվ Ուիվրը հավաքել են համապատասխանաբար՝ 42.000 եւ 33.500 դոլար: Այս մասին տեղեկացնում է «Նոր օր» շաբաթաթերթը:

Քաղաքի քարտուղարի պաշտոնի համար ընտրապայքարի առաջատարը Ֆոլեթ Մարտիկյանն է՝ 65.500 դոլար, Արտաշես Քացախյանը երկրորդն է՝ 45.000 դոլար, որին հետեւում են Սթեֆն Ուիֆոկը եւ Լորնա Վարդանյանը:

Այս պաշտոնի համար թեկնածուների մեծաքանակությունը քաղաքային տնօրեն Ջիմ Սթարբըրդի զարմանքն է հարուցել: Նա ասել է, թե այս պաշտոնի համար 75 տարի բաց ընտրություններ չեն եղել, ընդ որում՝ տարեկան աշխատավարձը կազմում է 103.000-107.000 դոլար:

Մ. Ռ.

«Թանկ» հագուստով բոմժեր Կորեայում

Հարավային Կորեայի իշխանությունների յուրատեսակ բարեգործության շնորհիվ Պուսանե քաղաքի անօթեւանները սկսել են կրել հռչակավոր մոդելավորողների վերջին հավաքածուների հագուստները: Նախորդ ամիս մաքսավորների առգրաված կեղծ արտադրության 3 հազար միավոր հագուստի ոչնչացման վրա միջոցներ ծախսելու փոխարեն իշխանությունները դրանք տրամադրել են Պուսանի անօթեւաններին: Թյուրիմացություններից խուսափելու նպատակով նախապես մոդելավորողների պահանջն ի կատար է ածվել՝ պիտակները վերացրել են: Միջոցների խնայման եւ բարեգործության նման համատեղումն, իշխանությունների հավաստմամբ, շարունակական է լինելու, տեղեկացնում է ՕՄԵՆ ինտերնետային կայքը:

Հետաքրքրական է, թերեւս արդյունաբերական կեղծ արտադրանքի առգրավման դեպքեր հայ մաքսավորների պրակտիկայում արձանագրվե՞լ են արդյոք եւ ինչ մոտեցում է դրսեւորվում:

Ն. Պ.

Մշակույթ

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

Մնայուն հիշատակներ եւ առողջ հայրենասիրություն

Սեյրանուհի Գեղամյանի «Հեռացող հիշատակներ» ժողովածուն

Լրագրողի աշխատանքը օրավուր գործ է, մեծ մասամբ՝ անշնորհակալ, որ գրեթե հաճախ գործում է տվյալ պահի համար, լցնում, իմաստավորվում մի որոշակի կարճ ժամանակահատվածում եւ որպես կանոն՝ գնում-մոռացվում: Սակայն մնայուն արժեքներ լուսաբանող հեղինակի, հիշարժան մարդկանց հետ զրույցի հրավիրված լրագրողի, հատկապես մշակութային կյանքի ժամանակագրի գրությունները երկար են փնտրվում, դառնում են ոչ միայն շարքային ընթերցողի հանապազօրյա հաց, այլեւ նյութ ու ատաղձ ակադեմիական հետազոտողի համար: Եթե, հատկապես, դրանք գրվել են սիրով, նվիրումով եւ բարձր պրոֆեսիոնալիզմով:

Այս առումով մեր մեծ գոհունակությունն ենք հայտնում Սեյրանուհի Գեղամյանի «Հեռացող հիշատակներ» գրքի ի հայտ գալով, որն ամփոփում է մեր ճանաչված լրագրողներից մեկի երկարամյա աշխատանքի կարեւոր եւ լավագույն մասը (ինչպես նշվել է նախաբանում՝ շուրջ 700 հրապարակումներից ընտրված են ընդամենը 61-ը): Այն այս տարի լույս է ընծայել «Գրքեր» հրատարակչությունը:

Սեյրանուհի Գեղամյան անուն-ազգանունը սովոր էինք տեսնել հատկապես «Հայրենիքի ձայն» շաբաթաթերթի էջերում, որտեղ նա լուսաբանում էր սփյուռքահայ կյանքի մշակութային եւ հասարակական անցուդարձը, հարցազրույցներ վարում սփյուռքի մտավորականների հետ: Եվ Սեյրանուհու՝ սփյուռքը բավականաչափ ճանաչող փորձառու լրագրողի եւ հմայիչ տիկնոջ գրությունները մշտապես ընթերցվում էին մեծ հաճույքով, քանի որ բացում էին նոր, գրեթե անծանոթ աշխարհներ (հայը՝ աշխարհում եւ աշխարհի հետաքրքրությունները առ Հայաստան), բացահայտում հայ ոգու լավագույն դրսեւորումները ամենատարբեր բնագավառներում:

Նախաբանում հեղինակը նշել է, որ «գրքի վերնագիրը՝ «Հեռացող հիշատակներ», «ծնվել է հանպատրաստից, գուցե այն պատճառով, որ այստեղ հանդիպող անհատականություններից շատերն ավարտել են իրենց երկրային կյանքը, ու ժամանակն ակամա նրանց հեռացնում է մեզանից»:

Սակայն Սեյրանուհի Գեղամյանի այս հատորիկի շնորհիվ այդ հիշատակները վերստին մտնում են մեզ ու դառնում մնայուն:

Գիրքը կազմված է հինգ հիմնական բաժնից: Առաջինը՝ «Որպես հոգու սպեղանի», ընդգրկում է հոդվածներ եւ հարցազրույցներ մշակույթի (գրականություն, երաժշտություն, կերպարվեստ) գործիչների հետ: Երկրորդ՝ «Զարմանալի հայեր» բաժնում ամփոփված են հարցազրույցներ հիմնականում սփյուռքահայ գործիչների հետ: Հաջորդ՝ «Հայաստանի սիրով» բաժնում ներկայացված են հայության հետ տարբեր կապեր ունեցած օտարազգիներ: «Ցավ եւ հույս» բաժնում 1988-ի երկրաշարժի վերաբերյալ գրություններն են, իսկ «Չհնացող պրոբլեմներ» խորագրի ներքո ընդգրկված են Հայաստանի քաղաքական եւ տնտեսական հիմնահարցերը շոշափող նյութեր: Ժողովածուն եզրափակվում է Սեյրանուհի Գեղամյանի հետ երկու հարցազրույցներով, որոնցում, ի լրումն լրագրողի բազմաբնույթ գրվածքների, ամբողջանում է իր երկրի ցավերով եւ ուրախություններով ապրող քաղաքացու եւ հայրենասեր հայուհու կերպարը: Չես կարող չհամաձայնել տասնամյակներ շարունակ արտերկրի հետ շփվող լրագրողի համոզմունքին՝ «Հայ ժողովրդի միակ տեղը Հայաստանն է»...

«Հեռացող հիշատակներ» ժողովածուի «հերոսները» հիմնականում ավագ սերնդի մեր ժամանակակիցներն են, շատերը՝ պատմության գիրկն անցած, սակայն կան նաեւ հեռավոր անցյալի երեւելի գործիչների (օրինակ, Խաչատուր Աբովյանի կամ Թորոս Թորամանյանի) դիմանկարներ: Այստեղ են քսաներորդ դարի սփյուռքահայ գրականության երեւելի դեմքերը, հատկապես Անդրանիկ Ծառուկյանը եւ Հակոբ Կարապենցը, սփյուռքահայ հանրային կյանքի եւ հայապահպանման դեմքերը՝ Ալեք Մանուկյանից մինչեւ Շահե արք. Աճեմյան: Այստեղ է հայ գրքի նվիրյալ Արթին Սիմոնյանը, որի բարերարությամբ վերջին տարիներին տասնյակ արժեքավոր հատորներ են լույս տեսել Հայաստանում: Այստեղ է խորհրդային կայսրության մայրաքաղաքում անհետ կորած բանաստեղծ եւ արվեստասեր Կարիկ Պասմաճյանը: Հիրավի զարմանալի հայ Վարդգես Եղիայանը, որի շնորհիվ 14 տարի տեւած դատավարությունից հետո «Նյու Յորք լայֆ» ապահովագրական ընկերությունը պարտավորվեց 20 միլիոն դոլար հատուցում վճարել Հայոց ցեղասպանությունից փրկվածների ժառանգներին՝ իրենց պապերի ձեռք բերած եւ առայսօր չվճարված 2400 ապահովագրական մուրհակների դիմաց: Հայ հնագույն մշակույթի մեծ գիտակ եւ երկրպագու Կիմ Բակշին, որն իր գրքերով դարձավ հայ ժողովրդի գոյամարտի յուրօրինակ մասնակիցը: Ահա ուշագրավ փիլիսոփայական զրույց Երջանկահիշատակ Գարեգին Ա կաթողիկոսի հետ, որ մնացել է անավարտ եւ մեզ հույս է տալիս, որ Սեյրանուհի Գեղամյանը մի օր ընթերցողի սեղանին կդնի իր տրամադրության տակ գտնվող Վեհափառի մտորումները եւ տեսակետներն ամփոփող նյութերը: Ֆրանսիայի Վիլյուրբան քաղաքի քաղաքապետ Շառլ Էռնյուն, որի վերջին խոսքերը եղան. «Խնդրում եմ շարունակել ձեռնարկը, որովհետեւ հայության խնդիրները ինձնից ավելի կարեւոր են»: Ցանկը կարելի է շարունակել, սակայն ինչպես հեղինակն է գրել գրքի վերջում. «Հայցում եմ բոլոր նրանց ներողամտությունը, ում մասին գրածս հոդվածը տեղ չի գտել այս գրքի էջերում, պարզապես անկարելի էր մեկ ժողովածուի մեջ ամփոփել այդ ամենը»... այդպես էլ մի գրախոսության սահմաններում անհնար է հիշել բոլոր արժանավորաց անունները, որոնց մասին գրել է Սեյրանուհի Գեղամյանը, եւ որոնց հետ հանդիպումները հարստացրել են նրան, իսկ նրա գրությունների միջոցով՝ նաեւ ընթերցողին:

Այս գիրքը հասցեագրված է ոչ միայն հայ մշակույթով, հայագիտությամբ եւ սփյուռքով հետաքրքրվողին, այլեւ քաղաքագետին, սոցիոլոգին, հրապարակախոսին... Գիրքը հետաքրքրությամբ է կարդացվում ոչ միայն այն պատճառով, որ ներկայացված անձնավորություններն ինքնին ուշագրավ են, այլեւ որ ընդգրկված գրությունները պատկանում են տարբեր ժանրերի (հոդված, հարցազրույց, էսսե, գրախոսություն, հրապարակախոսություն) եւ գրված են աշխույժ ոճով, ախորժալուր հայերենով: Արեւելահայերենը եւ արեւմտահայերենը կողք-կողքի են: Սփյուռքի մասին գրելիս Գեղամյանը չի անդրադառնում հայության տարբեր հատվածների մշակութային տարբերություններին, այլ ընդհակառակը, առանց բարձրագոչ հայտարարությունների, փաստում է միասնական նպատակ եւ համընդհանուր մշակույթ ունեցող ժողովրդի կերպարը: Ծանոթանում ես նրա «կերտած» գունագեղ դիմասրահին եւ տոգորվում հայության մեծ ընտանիքի մասը լինելու հարազատությամբ: Քսանամյակների վաղեմություն ունեցող շատ մտքեր եւ գաղափարներ թարմ եւ արդիական են հնչում նաեւ այսօր: Բերենք միայն մեկ օրինակ. 1985-ին Լոս Անջելեսի Կալիֆոռնիայի համալսարանի հայագիտական ամբիոնի ղեկավար, պրոֆեսոր Ավետիս Սանջյանն ասել է. «Պետք է շեշտել, որ Երեւանը անառարկելի կենտրոն է հայագիտական բոլոր բնագավառներու մեջ, եւ այդ կենտրոնը մեծ չափով կօժանդակե արտասահմանի մեջ հետզհետե զարգացող հայագիտության ծաղկման» (իրողություն, որ այսօր արտասահմանում շատերը կասկածի տակ են առնում):

Այս գրքի մեծագույն արժանիքը ամեն էջից հորդացող առողջ հայրենասիրությունն է: Հեղինակային առաջաբանում ասված է. «Այստեղ է սերն առ Հայաստան, ինչն այսօր այնքան պակասել է մեր հոգում եւ մեր խոսքում: Բայց ինչ էլ որ պատահի, ինձ համար այն գերագույն արժեք է»:

Մեզ համար նույնպես դա գերագույն եւ անանց արժեք է... ուստի, թեեւ լինելով տարիքով փոքր, մեզ իրավունք ենք տալիս ասել մեծերի խոսքը՝ վարձքդ կատար, սիրելի Սեյրանուհի եւ... կսպասենք նոր հոդվածների եւ գրքերի:

ԱՐԾՎԻ ԲԱԽՉԻՆՅԱՆ

ԳՈՒՅԺ

Վախճանվեց Տիգրան Ոսկունին

Լոս Անջելեսի «Նոր օր» շաբաթաթերթից տեղեկանում ենք, որ 70 տարեկանում, փետրվարի 26-ին կյանքից հեռացել է սփյուռքահայ մամուլի վաստակաշատ լրագրող եւ թարգմանիչ, «Նոր կեանքի» քաղաքական բաժնի խմբագիր Տիգրան Ոսկունին:

Ծնվել է Դամասկոսում, երկրորդական ուսումն ստացել է Հալեպի ֆրանսիական լիցեյում, ապա տեղափոխվելով Բեյրութ՝ երկար տարիներ ստանձնել է ՀՅԴ պաշտոնաթերթ «Ազդակի» խմբագրությունը:

1976 թ.՝ լիբանանյան տագնապի տարիներին, բնակություն է փոխադրվել Միացյալ Նահանգներ՝ շարունակելով աշխատել մամուլում, Լոս Անջելեսի «Նոր կեանք» թերթի քաղաքական բաժնում կատարել խմբագրական գործունեություն, ակտիվորեն մասնակցել հայ համայնքի ազգային-քաղաքական, մշակութային կյանքին:

Կարեւոր իրագործում էր նրա ամենօրյա «Հայրենի հորիզոն» կայքէջը՝ օրական երկու նորացումներով հայաստանյան եւ սփյուռքահայ լրատվության մատուցմամբ: Հրապարակագրի իր վաստակով սփյուռքահայ մամուլի պատմության մեջ Տ. Ոսկունին մնալու է իր համոզմունքների սկզբունքայնությամբ:

Տիգրան Ոսկունին ներդրում ունի նաեւ հայ թարգմանական գրականության ասպարեզում հրատարակված առանձին գրքերով, նաեւ «Ակօս» գրական ամսագրում, «Ազդարար» շաբաթաթերթում եւ «Ազդակ» օրաթերթում (Անդրե Ժիդ «Հովուական համանուագ», Ալբեր Քամյու «Անծանօթը», Ժան Պոլ Սարտր «Աղտոտ ձեռքեր», Արթուր Քեոսլեր «Խավար ցերեկին», Ստեֆան Ցվայգ «Ամոք», Անդրե Մորուա «Կլիմաներ»):

Վերջերս լույս ընծայվեց իր հրապարակային-գրական վաստակն ամբողջացնող «Հայրենի հորիզոն» հոդվածների ընտրանին:

Մ. Բ.

Ֆրանսահայ նկարիչ Ասատուրի արվեստը՝ պատկերագրքային տեսքով

Փարիզի «Էֆ Վէ, Տոտլվէ» հրատարակչության 2003 թ. լույս ընծայած գեղատիպ շքեղ պատկերագիրքն ամբողջական պատկերացում է տալիս Ասատուրի անձի ու արվեստի մասին: Գեղանկարչական աշխարհում հայտնի մեկնաբան ու քննադատ Ժերար Էվզուրիկյան Ասատուրի մասին ներկայացնում է բավականին հետաքրքրական ուսումնասիրություն:

Այս մասին տեղեկանում ենք Փարիզի «Յառաջ» օրաթերթում հրապարակված լիբանանահայ նկարիչ Հարություն Թոռոսյանի «Գեղատիպ գիրք մը՝ Ասատուրի արուեստի մասին» հոդվածից՝ արտատպված «Ազդակ» օրաթերթից:

Հատորը մեծադիր գունագեղ հրատարակություն է (223 էջ)՝ ներկայացնող ֆրանսահայ նկարչի 40-ամյա ստեղծագործության երեք ու հիմնական ուղղությունները՝ գծանկար (գրաֆիկա), փորագրություն, գեղանկարչություն:

Գրքի առաջին բաժնում հեղինակը հանգամանալի վերլուծության է ենթարկում Ասատուրի արվեստի գծապատկերային եւ գեղանկարչական մտածողության դրսեւորումները (116 էջ), երկրորդ բաժնում (72 էջ) ներկայացվում է գրաֆիկական (46՝ սեւ ու սպիտակ եւ 27՝ գունավոր) գործերը եւ գծագրությունները (թվով՝ 7), դրանց ժամանակային փոփոխություններն ու զարգացումները: Երրորդ բաժինը նվիրված է գեղանկարչական աշխատանքներին (թվով՝ 68): Ասատուրի բոլոր աշխատանքներին հատուկ է ծայրաստիճան բծախնդրությունն ու ինքնատիպությունը:

Արվեստաբան Ժերար Էվզուրիկյանը գրում է. «Ասատուր խորհրդաւոր, իշխան գաղտնագրութեան. զուտ այլ խորհուրդ նկարագրով, կը յայտնուի իբրեւ ամենէն բծախնդիր վարպետը պատկերի, զոր կը խառնշտկէ, կը հոսեցնէ, կը միախառնէ, կը բաժնէ տակաւին՝ վերջապէս կանգնելու համար նոյնինքն իր էութեան»:

Գրքի շնորհանդեսը տեղի է ունեցել Փարիզի «Քայիէ դ՛Ար» պատկերասրահում՝ հեղինակի գործերի ցուցադրությամբ:

Հայաստանյան արվեստասերներին, ցավոք, սակավ հայտնի Ասատուրի ստեղծագործությունները՝ արդիական ոճերի ու մտածողության խորհրդապատկերների արտահայտություններն այսօրվա կերպարվեստի համաշխարհային չափանիշներով, ֆրանսահայ նկարչին իրավամբ միջազգային ճանաչման են հասցրել:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Ջավախքին վայել մակարդակով

Հիրավի: Ջավախքի մեկ տասնյակից ավելի ականավոր բանաստեղծներին առաջաշարի լուրջ հայտ է ներկայացնում ցայսօր ոչնչով աչքի չընկած, անցյալ դարի 70-ական թվականներից իր կյանքի ճանապարհն անսխալ ընտրած, այն էլ ոչ միայն շնորհալի, այլեւ մի բացառիկ սկսնակ՝ թող որ առայժմ ոչինչ չասող անուն-ազգանունով՝ Ալեքսան Գոմցյան:

Հենց այն բանը, որ նրան ինձանից առաջ բարձր գնահատականի է արժանացրել իր ճակատագրի նման մեկը՝ 50-ամյա իմ սիրելի գրչեղբայրը՝ Ֆելիքս Բախչինյանը, դա եւս խոսում է այն մասին, որ իմ տպավորությունը ոչ միայն սխալ չէ, այլ որ, հիրավի, մեր պոեզիայի աշխարհն է մուտք գործում ոչ թե ինչ-որ մեկը, այլ՝ շնորհալի ստեղծագործող, որ արժանացել է Ֆ. Բախչինյանի ահա թե ի՛նչ գնահատականին. «Ջավախքյան հեռու ձորերից եկած ծնծաղիկներ կան Ալեքսան Գոմցյանի այս ժողովածուում, որոնք ծիածանվել են նրա հոգու ջերմությամբ»:

Իսկ իմ տպավորությունն ավելին է: Ալեքսան Գոմցյանի միայն անունն է ոչ այնքան բանաստեղծական՝ Ալեքսան: Մեկ էլ (թող ինձ ների իմ կրտսեր գրչեղբայրը) ոչ էլ այնքան բանաստեղծական անձը, որ շատ ավելի գլխավոր հաշվապահի՛ ասեմ, թե՛ շրջկոմի նախագահի տպավորություն է թողնում՝ սկսած ոտերից ոչ թե վար, այլ վրա փլված ժպտուն դեմքից մինչ թավ բեղերի տակ խնամքով կապած փողկապը:

- Բանաստեղծ. այդ բառի լավագույն իմաստով:

Մի քեզ Ջավախք, Տերյան, Դեմիրճյան եւ, ինչու չէ, նաեւ ոչ թե Ջիվանի, այլ՝ «Իմ Ջիվանին», իմ...

ՍԱՄՎԵԼ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

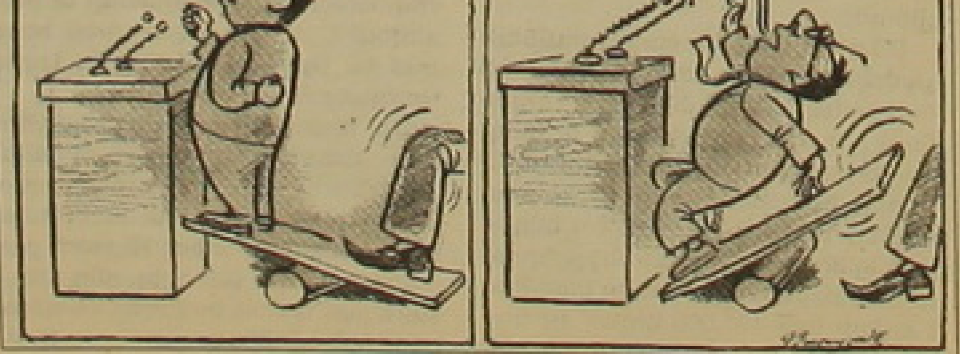

Վարդան Բիչախչյան. «Այլ ակումբներում իմ խաղը կարծես չի ստացվում»

Վերջին տարիների ֆինանսական անկայուն վիճակը ստիպել է շիրակցիներից շատերին լքել թիմը: Նրանցից մեկն էլ Վարդան Բիչախչյանն էր, որն անցյալ մրցաշրջանում տեղափոխվեց «Միկա»: Նորամուտը շատ խոստումնալից էր: «Կիլիկիայի» հետ առաջնության մեկնարկային խաղում հենց Բիչախչյանի խփած միակ գոլի շնորհիվ «Միկան» հաղթանակ տոնեց: Վարդանը թիմի մեկնարկային կազմում մասնակցեց նաեւ հաջորդ երկու հանդիպումներին եւ... հայտնվեց պահեստայինների նստարանին: Ողջ մրցաշրջանում նա «Միկայի» կազմում ընդամենը 8 անգամ խաղադաշտ դուրս եկավ, ինչն, իհարկե, չէր կարող գոհացնել ֆուտբոլիստին: Մեկամյա ընդմիջումից հետո Վարդան Բիչախչյանը կրկին վերադարձել է հարազատ կոլեկտիվ:

- Վարդան, «Միկայի» կազմում անցկացրած մրցաշրջանը քեզ համար երեւի թե կարելի է կորած համարել:

- Այդ հարցն ավելի ճիշտ կլինի ուղղել «Միկայի» մարզչական կազմին: Ես պատրաստ էի առաջնությանը, ցանկությունս մեծ էր նոր ակումբում լավագույն կողմերով դրսեւորելու: Սակայն ինձ այդպես էլ հնարավորություն չընձեռվեց դրսեւորելու խաղային որակներս: Անշուշտ, մրցաշրջանը կորած պետք է համարել: Պայմանագրիս ժամկետը լրացել էր եւ որոշեցի կրկին վերադառնալ հարազատ կոլեկտիվ:

- Վերջին տարիներին թիմից շատերը հեռանում են, իսկ դու վերադարձար: Ուրիշ ակումբներից առաջարկներ չունեի՞ր:

- Արդեն 2-րդ անգամ եմ «Շիրակ» վերադառնում: Իմ խաղը կարծես թե այլ ակումբներում չի ստացվում: Առաջին անգամ 2001 թ., երբ զինծառայությունից հետո «Դինամոյից» «Փյունիկ» տեղափոխվեցի, մասնակցեցի միայն մեկնարկային խաղին ու կրկին վերադարձա Գյումրի: Այս տարի տղաս դպրոց պիտի հաճախի, հիմնախնդիրներ շատ կան, ուստի նախընտրեցի կրկին «Շիրակում» հանդես գալ:

- 2003 թ. «Շիրակում» արդյունավետ խաղ ցուցադրեցիր՝ դառնալով 10 գոլի հեղինակ: Ինչպե՞ս ես գնահատում քո հնարավորությունները ռմբարկուների միջեւ մղվող պայքարում, ինչպիսի՞ն է այժմ մարզավիճակդ:

- Մարզավիճակս վատ չէ, լավ եմ զգում ինձ, պարզապես թեթեւ վնասվածք ունեմ, որը մինչեւ առաջնության մեկնարկը կբուժեմ: Ասված տա ամեն ինչ նորմալ ընթանա, զերծ մնամ վնասվածքներից: Այժմ թիմի հնաբնակների վրա մեծ պատասխանատվություն է ընկնում եւ պիտի աշխատեմ օգտակար լինել «Շիրակին»: Իհարկե, հարձակվողի առաջին խնդիրը գոլեր խփելն է, սակայն ամենակարեւորը քո խաղով թիմի հաջողությանը նպաստելն է:

- Ֆինանսական դժվարությունների մեջ հայտնված կոլեկտիվում ինչպիսի՞ մթնոլորտ է տիրում: Քո տպավորությունները եզրափակիչ խաղից:

- Թիմում միշտ էլ մթնոլորտը ջերմ է եղել: «Շիրակում» մշտապես գյումրեցիներ են խաղացել, որոնք կարծես թե արդեն սովորել են դժվարություններին: Պայմանները իրոք որ սուղ են, սակայն այլ ելք չկա: Ով հնարավորություն ուներ այլ թիմ տեղափոխվելու, հեռացել է «Շիրակից»: Իսկ թիմում մնացածներս ուժերի ներածի չափով պիտի պայքարենք «Շիրակի» պատվի համար: Խաղն էլ ցույց տվեց, որ չնայած առկա դժվարություններին, թիմը մեծ ներուժ ունի: «Արարատի» հետ հանդիպումը հուշամրցաշարում մեր ամենահաջողակ խաղն էր: Հուսանք, որ հետագայում էլ հաջողությունները կուղեկցեն մեզ:

- Այս տարի ինչպիսի՞ խնդիր է դրված թիմի առջեւ:

- «Շիրակի» առջեւ խնդիրը միշտ էլ մրցանակային տեղ գրավելն է, գավաթի համար պայքարելը, անկախ այն բանից, թե ովքեր են հանդես գալիս թիմում: Կաշխատենք, որ անցյալ տարվա անհաջողությունները այլեւս երբեք չկրկնվեն:

Կանտոնայի կլոններին մարզադաշտ չթողեցին

1995 թ. հունվարի 25-ին «Մանչեսթր յունայթեդի» այն ժամանակվա առաջատար ֆուտբոլիստ Էրիկ Կանտոնան «Քրիստալ Պելասի» հետ հանդիպման ժամանակ մրցակցի ֆուտբոլիստ Մեթյու Սիմոնսին ոտքով հարվածել էր ռասիստական բացականչությունների համար: Ֆուտբոլիստի արարքը մեծ իրարանցում էր առաջացրել: «Մանչեսթր յունայթեդի» ղեկավարությունը հայտարարել էր, որ մինչեւ մրցաշրջանի ավարտը կորակազրկի Կանտոնային: Իսկ ահա անգլիական պրեմիեր-լիգայի ղեկավարությունը նրան ավելի խիստ պատժեց՝ որակազրկելով մինչեւ 1996 թ. սեպտեմբերը, տուգանելով 10 հազար ֆունտ ստեռլինգով: ՖԻՖԱ-ն իր հերթին որակազրկումը տարածեց նաեւ միջազգային բոլոր հանդիպումների վրա, իսկ Ֆրանսիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան զրկեց Կանտոնային երկրի հավաքականի ավագի թեւկապից: 1995 թ. մարտին դատարանը Կանտոնային երկու շաբաթվա ազատազրկման էր ցանկանում դատապարտել, սակայն ի վերջո 120 ժամվա հանրօգուտ աշխատանքի հարկադրեց:

Էրիկ Կանտոնայի արարքը թիմի երկրպագուներից շատերը հավանության արժանացրին եւ ֆրանսիացի ֆուտբոլիստը դարձավ նրանց կուռքը:

Եվ ահա «Մանչեսթր յունայթեդի» ֆուտբոլասերները որոշեցին յուրօրինակ ձեւով նշել Կանտոնայի «սխրագործության» տասնամյակը: «Քրիստալ Պելասի» հետ խաղում նրանք որոշել էին Էրիկ Կանտոնայի դիմակներով հաճախել «Սելխյուրստ պարկ» մարզադաշտ եւ մրցակցի երկրպագուներին հիշեցնել իրենց կուռքի «սխրանքի» մասին: Սակայն «Քրիստալ Պելասի» ղեկավարությունը նախապես զգուշացրել էր մրցակցի ֆանատներին, որ դիմակներով մարզադաշտ հաճախածները տրիբունա չեն թողնվի: Ի դեպ, Կանտոնան հայտարարել է, որ եթե պատմությունը կրկնվեր, ինքը կրկին կհարվածեր Սիմոնսին:

Բեքհեմը կօգնի երեխաներին

Դեւիդ Բեքհեմը Լոնդոնում ֆուտբոլային ակադեմիա է հիմնադրելու, որը կսկսի գործել ամռանը: Այդ նպատակով նա 2,5 մլն ֆունտ ստեռլինգ է հատկացրել մանկապատանեկան ֆուտբոլի զարգացման համար: Ակադեմիայում կուսանեն 10 հազար երեխաներ: Մադրիդի «Ռեալի» կիսապաշտպանը չի բացառում իր վերադարձը Անգլիա: Նա նշել է, որ ֆուտբոլային գործունեությունը սկսել է Անգլիայում, որտեղ էլ մտադիր է ավարտել ելույթները մեծ ֆուտբոլում:

Ֆիշերը կարող է արտաքսվել միայն ԱՄՆ

Չնայած Իսլանդիան Ֆիշերին անձնագիր էր տրամադրել, սակայն ճապոնական իշխանությունները հրաժարվում են նրան արտաքսել այդ երկիր: Ճապոնիայի խորհրդարանում հարցի քննարկման ժամանակ արդարադատության նախարարության ներկայացուցիչը հայտարարել է, որ, ըստ գործող կարգի, բոլոր անլեգալ էմիգրանտներն արտաքսվում են միայն հայրենիք, ուստի Ֆիշերի համար բացառություն չի արվի: Աշխարհի նախկին չեմպիոնը կարող է արտաքսվել միայն ԱՄՆ: Ֆիշերը կարող է Իսլանդիա մեկնել միայն այն դեպքում, եթե նրան իսլանդական քաղաքացիություն շնորհվի: Իսկ նրան տրամադրված անձնագրում քաղաքացիությունը նշված չէ:

Կլիչկոն կմենամարտի հունիսին

Բռնցքամարտի համաշխարհային խորհրդի վարկածով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսի համար պայքարում Վիտալի Կլիչկոն Հասիմ Ռահմանի հետ կմենամարտի հունիսի 18-ին: Կլիչկոն իր տիտղոսը պետք է պաշտպաներ ապրիլի 30-ին, սակայն մարզումների ժամանակ վնասվածք էր ստացել:

Ձերբակալվել է առաջին ֆուտբոլիստը

Գերմանիայում պայմանավորված խաղերի հետաքննությունը շարունակվում է: Այդ գործով ձերբակալվել է առաջին ֆուտբոլիստը՝ «Հեմնիցե» թիմի խաղացող Ստեֆեն Կառլը: Նա մեղադրվում է հանցավոր խմբին անդամակցելու եւ պայմանավորված խաղերի միջոցով շահ ստանալու համար:

«Պորտոն» վայր դրեց լիազորությունները

Չեմպիոնների լիգայի ներկայիս գավաթակիր պորտուգալական «Պորտոն» դուրս մնաց պատվավոր մրցանակի համար մղվող հետագա պայքարից: Պատասխան խաղում «Պորտոն» հյուրընկալվելիս զիջեց իտալական «Ինտերին» (1-3): Այդ հանդիպումը հետաձգվել էր եւ կայացավ ավելի ուշ: Հանդիպման հերոսն «Ինտերի» բրազիլացի հարձակվող Ադրիանոն էր, որը դարձավ մրցակցի դարպասին խփված 3 գոլերի հեղինակ:

«Ինտերն» իտալական 3-րդ ակումբն է, որ իրավունք ստացավ հանդես գալու չեմպիոնների լիգայի քառորդ եզրափակիչում: Պայքարը շարունակում են նաեւ «Միլանն» ու «Յուվենտուսը»: Անգլիան ներկայացնում են «Չելսին» ու «Լիվերպուլը», Գերմանիան՝ «Բավարիան»: Լավագույն ութնյակում են նաեւ ֆրանսիական «Լիոնն» ու հոլանդական «Էյնդհովենը»: Վաղը տեղի կունենա չեմպիոնների լիգայի քառորդ եզրափակիչ հանդիպումների վիճակահանությունը:

Բլոխինը հրաժարական տվեց

Ֆուտբոլի Ուկրաինայի ազգային հավաքականի գլխավոր մարզիչ Օլեգ Բլոխինն, այնուամենայնիվ, հրաժարական տվեց՝ նախընտրելով շարունակել աշխատանքը երկրի Գերագույն ռադայում: Հրաժարականի մասին Ուկրաինայի ժողպատգամավոր Օլեգ Բլոխինը հայտարարել է Գերագույն ռադայի նիստում: Նրա հրաժարականը պահանջել էին 27 ժողպատգամավորներ, նշելով, որ համաձայն Ուկրաինայի սահմանադրության 78-րդ հոդվածի ժողպատգամավորն իրավունք չունի զբաղվելու այլ գործունեությամբ: Թեեւ Օլեգ Բլոխինը Ուկրաինայի հավաքականը գլխավորում էր հասարակական հիմունքներով ու աշխատավարձ չէր ստանում, սակայն, պատգամավորների կարծիքով, դա ընդունված կարգի խախտում էր: Մարտի 17-ին Կիեւի վճռաբեկ դատարանը պիտի քններ Բլոխինի գործը: Սակայն վերջինս որոշեց հրաժարական տալ:

Օլեգ Բլոխինի գլխավորությամբ Ուկրաինայի ազգային հավաքականը գերազանց է հանդես գալիս աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշարում՝ գլխավորելով 2-րդ խմբի մրցաշարային աղյուսակը: 6 խաղերից 4-ում ուկրաինացիները հաղթել են, 2-ն ավարտել ոչ-ոքի եւ մոտակա հետապնդողից առաջ են անցել 6 միավորով: Առաջիկա հանդիպումը ուկրաինացիները կանցկացնեն մարտի 30-ին Կիեւում՝ հյուրընկալելով Դանիայի ընտրանին: Ինչ վերաբերում է Բլոխինին, ապա նա դժվար թե ընդմիշտ հեռանա ֆուտբոլից, քանի որ հրավեր ուներ Գերմանիայից:

Սաֆինը դուրս մնաց պայքարից

Ամերիկյան Ինդիան Ուելսում ընթացող թենիսի մրցաշարում Մարատ Սաֆինը չկարողացավ հերթական փուլում հաղթահարել Թեյլոր Դենտի դիմադրությունը (5-7, 4-6) եւ դուրս մնաց հետագա պայքարից: Խաղից հետո Սաֆինը նշել է, որ այդ հանդիպումն իր կենսագրությունում ամենավատ մրցախաղերից էր: Թենիսիստների դասակարգման առաջատար Ռոջեր Ֆեդերերը հաղթեց Մյուլլերին (6-3, 6-2): Հաջորդ փուլ մտան նաեւ Սանտորոն, Մոյան, Հյուիթը, Կանյասը, Մեթյուն, Լյուբիչիչը: Դավիթ Նալբանդյանը հաջորդ փուլում մրցելու է Նիկոլաս Կիֆերի հետ, որը պայքարից դուրս էր մղել Սարգիս Սարգսյանին: Իսկ Աղասու մրցակիցն արգենտինացի Գիլերմո Կորիան է:

Կանանց մրցապայքարում նոր հաղթանակ տոնեց Մարիա Շարապովան՝ առավելության հասնելով Սուլուագայի նկատմամբ (4-6, 6-2, 7-5): Դեմենտեւան հաղթեց Գոլովինին (2-6, 6-4, 6-4): Հաջորդ փուլ մտան նաեւ Կուզնեցովան, Մարտինեսը, Կլայստերսը, Դեչին, Պյերսը, Դեւենպորտը:

Պլյուշչենկոն անհաջողության մատնվեց

Մոսկվայում ընթացող գեղասահքի աշխարհի առաջնությունում ռուսաստանցի Եվգենի Պլյուշչենկոն անհաջող հանդես եկավ նաեւ կարճ ծրագրում: Ելույթի ժամանակ նա վայր ընկավ եւ 73,28 միավորով գրավեց միայն 5-րդ տեղը: Հարկ է նշել, որ Պլյուշչենկոն վնասվածքի պատճառով միայն մեկնարկից մեկ շաբաթ առաջ է վերսկսել մարզումները, ուստի չի հասցրել լավ մարզավիճակ ձեռք բերել: Կարճ ծրագրում լավագույնը շվեյցարացի Ստեֆան Լամբյելն էր (80,28 միավոր):

Երկու օրվա արդյունքներով տղամարդկանց մենասահքում լավագույնը շվեյցարացի Լամբյելն է (118,28 միավոր): 2-րդ տեղում ֆրանսիացի Ժուբերն է (112,66): Եռյակը եզրափակում է Պլյուշչենկոն (111,26):

Պլատինին ՈՒԵՖԱ-ի նախագահի թեկնածու

Համաշխարհային ֆուտբոլի նախկին «աստղ» Միշել Պլատինին հայտարարել է, որ մտադիր է իր թեկնածությունն առաջադրել ՈՒԵՖԱ-ի նախագահի ընտրություններում: Ըստ Պլատինիի, համաշխարհային ֆուտբոլում շատ հիմնախնդիրներ են կուտակվել, որոնց լուծմանն ինքը ցանկանում է մասնակից դառնալ:

Հերթական պաշտոնանկությունը «Ռոմայում»

Իտալական «Ռոմայում» ընթացիկ մրցաշրջանում երրորդ անգամ փոխվեց գլխավոր մարզիչը: Հերթական տուրում «Կալյարիից» 0-3 հաշվով կրած պարտությունից հետո թիմի ղեկը ստանձնեց իտալական ֆուտբոլի նախկին «աստղերից» մեկը՝ Բրունո Կոնտին, որը 1982 թ. երկրի հավաքականի կազմում արժանացել է աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսին: Նա փոխարինեց Դել Ներիին: 50-ամյա Կոնտին մինչ այդ ղեկավարում էր «Ռոմայի» ֆուտբոլային ակադեմիան: 1983 թ. նա «Ռոմայի» կազմում նվաճել է երկրի չեմպիոնի տիտղոսը:

«Ռոմայում» մարզչական հերթափոխը սկսվեց մրցաշրջանի սկզբին, երբ ընտանեկան հանգամանքներով թիմից հեռացավ գլխավոր մարզիչ Չեզարե Պրանդելին: Նրան փոխարինած Ռուդի Ֆյոլլերն աշխատեց ընդամենը 2 ամիս եւ սեպտեմբերին պաշտոնանկ արվեց: Հաջորդը Դել Ներին էր, որը երկամյա պայմանագիր կնքեց «Ռոմայի» հետ: Նրա գլխավորությամբ «Ռոման» 24 հանդիպումներում միայն 34 միավոր վաստակեց: Ցածր ցուցանիշների համար նա էլ ստիպված էր թողնել գլխավոր մարզչի պաշտոնը:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ARMENTEL

ԱՐՄԵՆԻԱ ՏԵԼԵՖՈՆ ԿՈՄՊԱՆԻ
ARMENIA TELEPHONE COMPANY

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

«Արմենտելը» տեղեկացնում է, որ մալուխների եւ լարերի մատակարարման համար նախկինում հայտարարված միջազգային բաց մրցույթի պայմաններում կատարվել են հետեւյալ փոփոխությունները՝

- առաջարկների ներկայացման վերջին ժամկետը երկարաձգվել է մինչեւ 2005 թ.-ի ապրիլի 5-ի ժամը 12:00-ն.
- մրցույթի հայտերի բացման հասուկ նիստը տեղի կունենա 2005 թ.-ի ապրիլի 11-ին, ժամը 11:00-ին, հետեւյալ հասցեով. «Արմենտել» ՀՁ ՓԲԸ, 375014, Երեւան, Ահարոնյան 2, 4-րդ հարկ, Նիստերի սենյակ.
- մրցույթի հայտերն ամփոփելու նիստը՝ 2005 թ.-ի ապրիլի 27-ին, ժամը 15:00-ին՝ նույն հասցեով:

Մրցույթի անցկացման պայմանները եւ մրցութային լոտի մանրամասն նկարագրերը շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ մինչեւ 2005 թ. ապրիլի 1-ը, ամեն աշխատանքային օր՝ ժամը 10:00-17:00-ը հետեւյալ հասցեով. «Արմենտել» ՀՁ ՓԲԸ, Ահարոնյան 2, 2-րդ հարկ, 216 սենյակ, հեռ՝ 374 1 28-70-66:

Համապատասխան հարցերը կարող եք ուղղել էլեկտրոնային փոստով՝ հետեւյալ հասցեով՝ hermine.aghabekyan@armentel.com .

Մրցույթի մյուս պայմանները մնում են անփոփոխ:

ԱրմենՏել ՀՁ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
ՄՐՑՈՒՅԹԻ ՀՐԱՎԵՐՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

(Հրապարակվում է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 28-րդ հոդվածի համաձայն)

Մրցույթի ծածկագիրը՝ «ՊԳԳ - ԱՇՁԲ - 22»

Մրցույթի հանձնաժողովի 2005 թվականի մարտի 14-ի թիվ 2 որոշմամբ, վերոհիշյալ ծածկագրով մրցույթի հրավերին կից՝ Երեւան քաղաքի Յավրովի անվան թիվ 131 միջնակարգ դպրոցի հիմնանորոգման աշխատանքների ծավալաթերթում կատարել հետեւյալ փոփոխությունը.

Դռներ		
Արտաքին և ներքին դռների պատմոնտաժում	մ²	399.0
Արտաքին դռների տեղադրում քարե պատերի մեջ (մետաղապլաստից «Եվրոստանդ» տիպի) հերմետիկացմամբ, ամրացման հանգույցներով	մ²	33.43
վերոգրյալ ծավալաթերթի հատվածը փոխարինել՝		
Դռներ		
Արտաքին դռների պատմոնտաժում	մ²	22.4
Արտաքին դռների տեղադրում քարե պատերի մեջ (մետաղապլաստից «Եվրոստանդ» տիպի) հերմետիկացմամբ, ամրացման հանգույցներով	մ²	22.4

«ՊԳԳ-ԱՇՁԲ-22» ծածկագրով մրցույթի հրավերի 4.2 կետում նշված Մրցույթի հայտերի ներկայացման և 7.1 կետում նշված Մրցույթի հայտերի բացման ժամկետները փոխարինել՝ մրցույթի հրավերում փոփոխություններ կատարելու մասին հայտարարությունը հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 30-րդ օրվա ժամը 16.00:

Հիշյալ փոփոխություններով պայմանավորված, «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 28-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն՝ սահմանվել է մրցույթի հայտերի ներկայացման նոր վերջնական ժամկետ՝ այն է փոփոխության կատարման մասին սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 30-րդ օրվա ժամը 16.00:

Սահմանված կարգով մրցույթի հայտեր ներկայացրած՝ մրցույթին մասնակցելու ցանկություն ունեցող անձինք, պարտավոր են երկարաձգել իրենց մրցույթի հայտի ապահովման գործողության ժամկետը կամ ներկայացնել մրցույթի հայտի նոր ապահովում:

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ

cafesjian museum foundation

ԳԱՖԷՍՃԵԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՅԹԻ ՀՐԱՎԵՐ

«Գաֆէսճեան թանգարան» հիմնադրամը թանգարանի շինարարության հողային եւ երկաթբետոնե աշխատանքների իրականացման համար հայտարարում է մրցույթ: Մրցույթը բաղկացած կլինի հետեւյալ 2 փուլերից՝

1-ԻՆ ՓՈՒԼ՝ ԿԱՊԱԼԱՌՈՒԻ ՈՐԱԿԱՎՈՐՈՒՄ

Շահագրգիռ կազմակերպությունները հրավիրվում են ներկայացնելու կազմակերպության ռեկվիզիտներն ու հետեւյալ տվյալները՝

1. Կազմակերպության պետական գրանցման վկայականի լուսապատճենը
2. Շինարարական կազմակերպության արտոնագրի (լիցենզիայի) լուսապատճենը
3. Կազմակերպության հաշվապահական հաշվեկշիռը վավերացված հարկային տեսչության կողմից
4. Հողափոր եւ տրանսպորտային միջոցներով զինվածության մասին
5. Ժայռային բնահողերի մշակման հնարավորության մասին
6. Երկաթբետոնե կոնստրուկցիաների կառուցման հնարավորության մասին
7. Վերջին 5 տարիների ընթացքում կառուցած շինությունների անվանումը եւ հասցեն
8. Երաշխավորագրեր նախկին պատվիրատուներից

Պատասխանատու անձի վավերացրած նյութերը ներկայացնել փակ ծրարով, մինչեւ մարտի 18-ը, ժամը 17:00, հետեւյալ հասցեով՝

Երեւան, Թամանյան 2/48, «Գաֆէսճեան թանգարան» հիմնադրամ, Շինղեկավարման գրասենյակ

Հեռախոս՝ 54.19.32 եւ 54.19.34

2-ՐԴ ՓՈՒԼ՝ ԿԱՊԱԼԱՌՈՒԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆ

Որակավորված կազմակերպությունները ստանալու են հրավեր կապալառուի ընտրության մրցույթին մասնակցելու համար:

«Գաֆէսճեան թանգարան» Հիմնադրամ, Շինղեկավարման գրասենյակ

ՍԳԱՀԱՅՏ

Ռազմիկ Վասիլյան

Ռազմիկ Արսենի Վասիլյանը ծնվել է 1960 թ. Երեւանում: Միջնակարգ կրթությունը ստացել է Երեւանի 117 դպրոցում, որտեղ էլ հենց բացահայտվել են նրա հայրենասիրական նկրտումները: Ուսումը շարունակելով ու ավարտելով Երեւանի ֆիզիկական տեխնիկումը, որոշում է մասնագիտանալ Մոսկվայի ֆինանսատնտեսական ինստիտուտում: 1988 թ. Սումգայիթում տեղի ունեցած ջարդերը... Հենց այդ ժամանակվանից էլ նվիրվում է ազգի պահպանությանը՝ ստեղծելով ու գլխավորելով Հայոց ազգային բանակը (ՀԱԲ), լծվում է երկրի սահմանների պաշտպանության ու ազատագրման սուրբ գործին:

Ռազմիկ Վասիլյանն իր գիտակցական կյանքը նվիրաբերեց հայրենիքին ու Արցախին՝ օրինակ ծառայելով մարտընկերներին:

Երեւանի Երկրապահ կամավորականների միության Քանաքեռ-Զեյթունի բաժանմունքը կորցրեց իր մարտական ընկերոջը, որի անցած մարտական ուղին բարձր են գնահատում նրան ճանաչողներն ու իր զինվորները: Նա մնաց հավերժ ՀԱԲ-ի գլխավոր հրամանատար:

Ցավակցություն

Երեւանի Երկրապահ կամավորականների միության Քանաքեռ-Զեյթուն տարածքային բաժանմունքը խոր կսկիծով ցավում է ՀԱԲ-ի գլխավոր հրամանատար ***Ռազմիկ Արսենի Վասիլյանի*** անժամանակ մահը եւ ցավակցում ընտանիքին ու հարազատներին:

Հուղարկավորությունը՝ մարտի 17-ին Եռաբլուր պանթեոնում, Կանաչի մշակութային պալատից, ժամը 14.00:

ԵԿՄ ՔԱՆԱՔԵՌ-ԶԵՅԹՈՒՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔ

Ցավակցություն

Երեւանի Քանաքեռ-Զեյթունի թաղապետարանի աշխատակազմը, համայնքի ավագանին, ԵԿՄ-ի Քանաքեռ-Զեյթուն տարածքային բաժանմունքը խորապես վշտացած են ՀԱԲ-ի գլխավոր հրամանատար ***Ռազմիկ Արսենի Վասիլյանի*** մահվան կապակցությամբ եւ իրենց ցավակցությունն են հայտնում նրա ընտանիքի անդամներին, հարազատներին, ընկերներին ու բարեկամներին:

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը

մրցութային կարգով աշխատանքի է հրավիրում

- *Գլխավոր հաշվապահի*

Թեկնածուն պետք է ունենա մասնագիտական բարձրագույն կրթություն (մագիստրոսի աստիճանը առավելություն է), 3-4 տարվա աշխատանքային փորձ որպես գլխավոր հաշվապահ: Անգլերենի լավ իմացությունը եւ համակարգչի (MS Office) տիրապետումը պարտադիր են: 1-C հաշվապահական ծրագրի իմացությունը ցանկալի է:

Պահանջվող փաստաթղթերն են՝ տեղեկություններ կրթության եւ աշխատանքային փորձի վերաբերյալ (resume) եւ երկու երաշխավորագիր:

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ մարտի 31-ը, ժ. 17:45-ը: Դիմել ՀԱՀ-ի կադրերի բաժին՝ Մարշալ Բաղրամյան պող. 40, 50ա սենյակ հասցեով:

ԿԲ-ն տեղեկացնում է

ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի մարտի 15-ի որոշմամբ գրանցվել է «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ «Ավանգարդ» մասնաճյուղը՝ ք. Երեւան, Դեղատան 3 հասցեով:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

Լուծարվում է

«Գիշերածին» ՍՊ ընկերությունը՝ գրանցված ՀՀ ձեռնարկությունների պետռեգիստրում 12.07.1994 թ., գրանցման N 264.110.00137, ՀՎՀՀ 00015479:

Պարտատերերը երկամսյա ժամկետում դիմեն ք. Երեւան, Վ. Փափազյան 21/2, բն. 7, հեռ.՝ 26 92 02, Ռուբեն Բաբակեխյանին:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Այն մարդիկ, ովքեր մտածում են օտար երկիր գնալու մասին եւ կարիք ունեն իմանալու, թե ի՞նչ է սպասվում իրենց օտար պետություններին «հանձնվելու», փախստականի կարգավիճակ հայցելու դեպքում կամ աշխատանք կատարելու ինչպիսի ռեալ պայմաններ եւ հեռանկարներ կան, ի վերջո ո՞րն է իրականությունը եւ որը միֆը, ապա կարող են այցելել ՀՀ կառավարությանն առընթեր **միգրացիայի եւ փախստականների վարչություն**, որի հասցեն է՝ Հր. Քոչարի 4, ինչպես նաեւ զանգահարել **224727 «թեժ գծի»** հեռախոսահամարով եւ հիշատակված հարցերի վերաբերյալ ստանալ բարձրորակ, սպառիչ եւ անվճար խորհրդատվություն:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ՍՓՅՈՒՌ»-ի

նոր հեռախոսահամարն է

51 99 99

նախկին 590000 փոխարեն

FOR YOUR INTERNAL NEWS OF ARMENIA LOG ON TO www.azg.am

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 17.03.2005թ. ժ.9.00 ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները.

ISO ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	468.23	463.50	472.90
EUR	1	ԵՎՐՈ	626.16	622.40	629.90
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	17.03	16.00	18.10

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիվ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 16. 03. 2005 Գինը՝ 100 դրամ